Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 15 Samhain 2018
(OR. en)

13943/18

Comhad Idirinstitiúideach:
2018/0191(COD)

EDUC 403
JEUN 140
SPORT 83
SOC 678
RELEX 933
RECH 472
CADREFIN 329
IA 358
CODEC 1912

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	An Chomhairle
Uimh. an doic. roimhe seo:	13508/18 EDUC 378 JEUN 127 SPORT 78 SOC 644 RELEX 898 RECH 450 CADREFIN 294 IA 332 CODEC 1776
Uimh. an doic. ón gCoim.:	9574/18 EDUC 241 JEUN 72 SPORT 36 SOC 355 RELEX 487 RECH 264 CADREFIN 57 IA 156 CODEC 913 + ADD 1
Ábhar:	Togra le haghaidh RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE lena mbunaítear 'Erasmus': clár oideachais, oiliúna, óige agus spóirt an Aontais agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013 - Cur chuige páirteach ginearálta

I. RÉAMHRÁ

1. Ar an 30 Bealtaine 2018, chuir an Coimisiún togra faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena mbunaítear 'Erasmus': clár oideachais, oiliúna, óige agus spóirt an Aontais agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013[1].

[1] 9574/18.

2. Cheap an Pharlaimint an feisire Milan ZVER (EPP, SI) mar Rapóirtéir. Táthar fós ag feitheamh leis an tuairim ó Pharlaimint na hEorpa.

3. Thug Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa uaidh a thuairim ar an 17 Deireadh Fómhair 2018[2] agus meastar go nglacfar an tuairim ó Choiste na Réigiún i mí na Nollag 2018.

4. Ó tharla go bhfuil an Rialachán atá beartaithe ar cheann de na pacáistí de thograí a bhaineann leis an gCreat Airgeadais Ilbhliantúil (CAI), cuireadh ar leataobh gach foráil lena ngabhann impleachtaí buiséadacha nó ar de chineál cothrománach iad - agus dá réir sin, ní áirítear iad sa chur chuige ginearálta páirteach atáthar ag iarraidh a shocrú - ag feitheamh ar dhul chun cinn sa bhreis ar an CAI. Baineann na forálacha sin, atá idir lúibíní cearnacha sa téacs, le haithris 22 (*DiscoverEU*), le haithris 32 (an sprioc maidir leis aeráid), le haithris 50 (leas airgeadais an Aontais a chosaint), le haithris 56 (an smacht reachta), le hAirteagal 8(c) (*DiscoverEU*), le hAirteagal 14.1 (suim agus praghsanna reatha), le hAirteagal 14.2(a) - (e) (suimeanna), 14.6 (aistrithe), le hAirteagal 16.1(d) (rannpháirtíocht tríú tír) agus le hAirteagal 28 (leas airgeadais an Aontais a chosaint).

5. Scrúdaigh an Coiste Oideachais, i gcomhairle leis an Meitheal um an Óige agus leis an Meitheal um Spórt, an togra ar roinnt cruinnithe ó mhí Iúil i leith. Ag an gcruinniú a bhí aige ar an 14 Samhain 2018, thug Coiste na mBuanionadaithe dá aire go rabhthas ar aon fhocal go ginearálta maidir leis an téacs a leagtar amach san Iarscríbhinn, a bhí faoi réir forchoimeádas grinnscrúdaithe parlaiminte ag DK amháin. Ba cheart a thabhairt ar aird go bhfuil forchoimeádas ginearálta ag an gCoimisiún maidir leis an téacs, agus é ag feitheamh ar sheasamh Pharlaimint na hEorpa.

II. CÚRAM DON CHOMHAIRLE

I bhfianaise an mhéid sin, iarrtar ar an gComhairle stádas an fhorchoimeádais atá fós ann (i bhfonóta 3) a fhíorú d'fhonn teacht ar chur chuige páirteach ginearálta maidir leis an téacs a leagtar amach san Iarscríbhinn.

---

[2] SOC/602.

2018/0191 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

lena mbunaítear 'Erasmus +', clár an Aontais um oideachas, um oiliúint, um an óige agus um spórt, agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013[3]

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 165(4) agus Airteagal 166(4) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa[4],

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún[5],

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

[3] Tá forchoimeádas grinnscrúdaithe parlaiminteach ag DK
[4] IO C , , lch. .
[5] IO C , , lch. .

(1) I gcomhthéacs athruithe meara agus móra arna spreagadh ag réabhlóid theicneolaíoch agus ag domhandú, is ríthábhachtach é infheistiú i soghluaisteacht foghlama, i gcomhar agus i bhforbairt ar bheartas nuálaíoch sna réimsí maidir le hoideachas, oiliúint, an óige agus spórt chun sochaithe cuimsitheacha, comhtháite agus athléimneacha a chothú agus iomaíochas an Aontais a bhuanú, agus chun a bheith chun tairbhe do neartú na féiniúlachta Eorpaí agus chun Aontas níos daonlathaí a fhorbairt.

(2) Chuir an Coimisiún a fhís i láthair ina Theachtaireacht maidir leis an bhFéiniúlacht Eorpach a Neartú trí Oideachas agus Cultúr an 14 Samhain 2017, obair chun Limistéar Oideachais Eorpach a bhunú faoi 2025, ina mbeadh foghlaim saor ó bhac teorainneacha; Mór-roinn ina mbeadh sé ina ghnáth-nós seal a chaitheamh i mBallstát eile - chun críocha staidéir, foghlama agus oibre - agus anuas ar mháthair-theanga an duine, ba norm é dhá theanga eile a labhairt; Aontas ina bhfuil braistint láidir ag daoine ar a bhféiniúlacht féin mar Eorpaigh, ar oidhreacht chultúrtha na hEorpa agus ar an éagsúlacht lena mbaineann. Sa chomhthéacs sin, chuir an Coimisiún béim ar an ngá clár Erasmus+, ar a bhfuil seantaithí, a neartú i ngach catagóir foghlaimeoirí atá cuimsithe leis cheana agus for-rochtain a dhéanamh ar fhoghlaimeoirí a bhfuil líon níos lú deiseanna acu.

(3) Léirítear tábhacht an oideachais, na hoiliúna agus na hóige do thodhchaí an Aontais i dTeachtaireacht an Choimisiúin an 14 Feabhra 2018 dar teideal "Creat Airgeadais Ilbhliantúil nua-aimseartha nua lena mbaintear amach a thosaíochtaí don tréimhse iar-2020 go héifeachtúil"[6], agus lena leagtar béim ar an ngá na gealltanais a thug na Ballstáit ag Cruinniú Mullaigh Sóisialta Göteborg a chur i gcrích, lena n-áirítear trí Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme go hiomlán[7] i dteannta lena chéad phrionsabal maidir le hoideachas, oiliúint agus foghlaim ar feadh an tsaoil. Leagann an Teachtaireacht béim ar an ngá cur le soghluaisteacht agus le malairtí, lena n-áirítear trí chlár cuimsitheach sínte atá neartaithe go mór, de réir mar a d'iarr an Chomhairle Eorpach ina chonclúidí an 14 Nollaig 2017.

---

6 COM(2018) 98 final.
7 IO C 428, 13.12.2017, lch. 10.

(4) Leagtar síos i gColún Eorpach na gCeart Sóisialta, a fógraíodh go sollúnta agus a síníodh an 17 Samhain 2017 ag Parlaimint na hEorpa, ag an gComhairle agus ag an gCoimisiún, mar chéad phrionsabal de, go bhfuil an ceart ag cách ar oideachas, ar oiliúint agus ar fhoghlaim ar feadh an tsaoil atá ar ardcháilíocht agus cuimsitheach d'fhonn scileanna a chothabháil agus a fháil ionas gur féidir leo rannpháirtiú go hiomlán sa tsochaí agus aistrithe sa mhargadh saothair a bhainistiú go rathúil.

(5) An 16 Meán Fómhair 2016 sa Bhratasláiv, leag ceannairí na seacht mBallstát is fiche béim ar a dtiomantas deiseanna níos fearr a chur ar fáil don óige. I nDearbhú na Róimhe a síníodh an 25 Márta 2017, gheall ceannairí na seacht mBallstát is fiche agus ceannairí na Comhairle Eorpaí, Pharlaimint na hEorpa agus an Choimisiúin Eorpaigh go n-oibreoidís i dtreo Aontais ina gcuirfí scoth an oideachais agus na hoiliúna ar dhaoine óga agus ina bhféadfaidís staidéar a dhéanamh agus poist a aimsiú ó cheann ceann na mór-roinne; Aontas a chaomhnóidh ár n-oidhreacht chultúrtha agus a chuirfidh an éagsúlacht chultúrtha chun cinn.

(6) Dearbhaíodh i dtuarascáil meastóireachta meántéarma chlár Erasmus+ 2014-2020 go raibh simpliú, cuíchóiriú agus sineirgí nach beag maidir le bainistiú an Chláir mar thoradh ar chruthú de chlár aonair maidir le hoideachas, oiliúint, an óige agus spórt cé go bhfuil tuilleadh feabhsúchán riachtanach chun gnóthachain éifeachtúlachta Chlár 2014-2020 a chomhdhlúthú a thuilleadh. Sna comhairliúcháin don mheastóireacht meántéarma agus maidir le Clár na todhchaí, d'iarr na Ballstáit agus na páirtithe leasmhara go láidir go mbeadh leanúnachas i raon feidhme, in ailtireacht agus i sásraí seachadta an Chláir, agus d'iarr siad roinnt feabhsúchán freisin, amhail cuimsitheacht an Chláir a mhéadú. Léirigh siad freisin lán a dtacaíocht le haghaidh an Clár a choimeád comhtháite agus paraidím na foghlama ar feadh an tsaoil mar bhonn taca leis. Chuir Parlaimint na hEorpa fáilte, ina Rún an 2 Feabhra 2017 maidir le cur chun feidhme Erasmus+, roimh struchtúr comhtháite an chláir agus d'iarr sí ar an gCoimisiún gné na foghlama ar feadh an tsaoil de chuid an chláir a shaothrú go hiomlán trí comhar trasearnála a chothú agus a spreagadh i gclár na todhchaí. Rinne na Ballstáit agus na páirtithe leasmhara aibhsiú ar an ngá gné idirnáisiúnta láidir a choimeád sa Chlár agus í a shíneadh chuig earnálacha eile an oideachais agus na hoiliúna.

(7) Dearbhaíodh na príomhthorthaí sin de bhun an chomhairliúcháin phoiblí oscailte faoi mhaoiniú ón Aontas sna réimsí maidir le luachanna agus soghluaisteacht agus cuireadh béim ar an ngá clár na todhchaí a iompú ina chlár níos cuimsithí agus chun leanúint ar aghaidh ag díriú tosaíochtaí ar chórais oideachais agus oiliúna a nuachóiriú agus tosaíochtaí a neartú maidir le féiniúlacht Eorpach a chothú, saoránacht ghníomhach agus rannpháirteachas sa saol daonlathach.

(8) D'iarr an Coimisiún go gcuirfí fócas níos láidre ar "an óige" sa chéad chreat airgeadais eile ina Theachtaireacht maidir le "Buiséad nua-aimseartha le haghaidh Aontas a chumhdaíonn, a chumhachtaíonn agus a chosnaíonn - an creat airgeadais ilbhliantúil don tréimhse 2021-2027"[8] a glacadh an 2 Bealtaine 2018, go háirithe trí bhreis agus dúbailt a dhéanamh ar mhéid Chlár Erasmus+ 2014-2020, atá ar cheann de na scéalta ratha is sofheicthe de chuid an Aontais. Ba cheart go mbeidh fócas an Chláir nua ar chuimsitheacht agus chun for-rochtain a dhéanamh ar thuilleadh daoine óga a bhfuil líon níos lú deiseanna acu. Ba cheart go ligfidh sé sin do thuilleadh daoine óga bogadh go tír eile chun foghlaim nó obair a dhéanamh.

(9) Sa chomhthéacs seo, tá sé riachtanach an clár maidir le hoideachas, oiliúint, an óige agus spórt (an "Clár") a bhunú a thiocfaidh i gcomharba ar chlár 2014-2020 Erasmus + a bunaíodh le Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[9]. Ba cheart nádúr comhtháite chlár 2014-2020 lena gclúdaítear foghlaim i ngach comhthéacs - foirmiúil, neamhfhoirmiúil agus neamhfhoirmeálta, agus ag gach céim den saol - a chothabháil chun rianta foghlama solúbtha a threisiú a ligfeadh do dhaoine aonair na hinniúlachtaí sin atá riachtanach chun dul i ngleic le dúshláin an aonú haois is fiche.

---

8 COM(2018) 321 final.

9 Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 lena mbunaítear 'Erasmus+': clár an Aontais um oideachas, um oiliúint, um an óige agus um an spórt agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1719/2006/CE, Cinneadh Uimh. 1720/2006/CE agus Cinneadh Uimh. 1298/2008/CE (IO L 347, 20.12.2013, lch. 50).

(10) Ba cheart go mbeidh an Clár feistithe ionas go mbeidh sé ina rannchuiditheoir níos tábhachtaí le cur chun feidhme chuspóirí agus thosaíochtaí beartais an Aontais sa réimse maidir le hoideachas, oiliúint, an óige agus spórt. Tá cur chuige comhleanúnach foghlama ar feadh an tsaoil lárnach chun na haistrithe éagsúla a mbeidh ar dhaoine dul i ngleic leo i gcaitheamh a saolré a bhainistiú. Chun an cur chuige sin a fhorbairt, ba cheart don chéad Chlár eile dlúthchaidreamh a chothabháil leis an gcreat straitéiseach foriomlán le haghaidh comhar idir bheartais an Aontais sa réimse maidir le hoideachas, oiliúint agus an óige, lena n-áirítear na cláir oibre beartais maidir le scoileanna, ardoideachas, gairmoideachas agus gairmoiliúna agus foghlaim d'aosaigh, agus sineirgí nua a atreisiú agus a fhorbairt le cláir agus le réimsí beartais eile de chuid an Aontais atá gaolmhar.

(11) Is príomhchomhpháirt é an Clár chun Limistéar Oideachais Eorpach a fhorbairt. Ba cheart go mbeadh sé feistithe chun rannchuidiú le comharba an chreat straitéisigh maidir le comhar in oideachas agus in oiliúint agus leis an gClár Oibre Scileanna don Eoraip[10] trí thiomantas comhroinnte maidir le tábhacht straitéiseach scileanna agus príomhinniúlachtaí[11] le haghaidh poist, fás agus iomaíochas a chothabháil. Ba cheart dó tacú leis na Ballstáit for-rochtain a fháil ar na spriocanna atá leagtha amach i nDearbhú Pháras maidir leis an tsaoránacht agus le luachanna coiteanna na saoirse, na caoinfhulaingthe agus an neamh-idirdhealaithe a chur chun cinn tríd an oideachas[12].

(12) Ba cheart go mbeidh an Clár comhleanúnach le straitéis nua óige an Aontais Eorpaigh[13], leis an gcreat um chomhar Eorpach i réimse na hóige don tréimhse 2019-2027, bunaithe ar Theachtaireacht an Choimisiúin an 22 Bealtaine 2018 maidir le "Dul i ngleic agus nascadh le daoine óga agus cumhacht a thabhairt dóibh: straitéis nua óige an Aontais Eorpaigh'[14] lena n-áirítear a mhéid a bhaineann le mianta na straitéise chun tacú le hobair ardcháilíochta don aos óg. Cuimsítear leis sin aird ar an tsoghluaisteacht, fothú acmhainní, nuálaíocht agus aitheantas ar obair óige laistigh de chomhthéacs an Mholta ón gComhairle 2012 maidir leis an bhfoghlaim neamhfhoirmiúil agus neamhfhoirmeálta a bhailíochtú. Iarrtar leis sin freisin go gcuirfear chun cinn uirlisí agus córais cháilíochta ar cheart a úsáid in oiliúint na n-oibrithe óige agus a luíonn le dálaí athraitheacha saol daoine óga. Ba cheart iad siúd a bheith ina ndlúthchuid de chur chuige cáilíochta níos leithne chun eagraíochtaí na hóige a chumhachtú.

---

10 COM(2016) 381 final.

11 Cinneadh ón gComhairle an 22 Bealtaine 2018 maidir le hinniúlachtaí lárnacha d'fhoghlaim ar feadh an tsaoil (IO C 189, 4.6.2018, lch. 1).

12 [Tagairt].

13 [Tagairt - *atá le glacadh ag an gComhairle faoi dheireadh 2018*].

14 COM(2018) 269 final.

(13) Ba cheart Plean Oibre ábhartha an Aontais le haghaidh Spóirt a chur san áireamh sa chlár, plean ar chreat comhair é ar leibhéal an Aontais i réimse an spóirt do na blianta […][15]. Ba cheart comhleanúnachas agus comhlántacht a áirithiú idir Plean Oibre ábhartha an Aontais le haghaidh Spóirt agus na gníomhartha lena dtacaítear faoin gClár i réimse an spóirt. Tá gá ann díriú go háirithe ar spóirt an phobail, ag cur san áireamh an ról tábhachtach a bhíonn ag spóirt gníomhaíocht fhisiciúil agus stíl bheatha shláintiúil, cuimsiú sóisialta agus comhionannas a chur chun cinn. Ba cheart go rannchuideodh an Clár luachanna comhchoiteanna Eorpacha tríd an spórt, an dea-rialachas agus an ionracas i spórt, agus trí fhorbairt inbhuanaithe, mar aon le hoideachas, oiliúint agus scileanna a chur chun cinn tríd an spórt.

(14) Féadfaidh an clár a úsáid chun tacú le haon réimse staidéir, agus go háirithe rannchuidíonn sé le hacmhainn nuálaíochta an Aontais a neartú trí thacú le gníomhaíochtaí a chuidíonn le daoine chun eolas, scileanna agus dearcaidh a fhorbairt a bheidh ag teastáil sa todhchaí i réimsí staidéir nó i ndisciplíní réamhbhreathnaitheacha amhail eolaíocht, teicneolaíocht, innealtóireacht agus matamaitic, athrú aeráide, an comhshaol, fuinneamh glan, intleacht shaorga, róbataic, anailís sonraí agus ealaíona/dearadh. Is féidir nuálaíocht a chothú trí na gníomhaíochtaí soghluaisteachta agus comhair uile, arna mbainistiú go díreach nó go hindíreach.

(15) Ba cheart go n-áiritheoidh sineirgí le Fís Eorpach go n-úsáidfear na hacmhainní comhcheangailte ón gClár agus ó Chlár "Fís Eorpach"[16] chun tacú le gníomhaíochtaí atá tiomanta chun institiúidí ardoideachais Eorpacha a neartú agus a nuachóiriú. Go sonrach, comhlánóidh Fís Eorpach, nuair is cuí, tacaíocht an Chláir do thionscnamh na nOllscoileanna Eorpacha, go háirithe a ghné taighde mar chuid de straitéisí nua comhpháirteacha, comhtháite fadtéarma agus inbhuanaithe a fhorbairt maidir le hoideachas, taighde agus nuálaíocht. Cuideoidh sineirgí le Fís Eorpach comhtháthú oideachais agus taighde in institiúidí ardoideachais a chothú.

---

15 [Tagairt].
16 COM(2018) [ ].

(16) Ba cheart go mbeidh an Clár níos cuimsithí trí fheabhas a chur ar a fhor-rochtain orthu siúd a bhfuil líon níos lú deiseanna acu, lena n-áirítear trí fhormáidí soghluaisteachta foghlama níos solúbtha, agus trí rannpháirtíocht eagraíochtaí beaga a chothú, go háirithe nuatheachtaithe agus eagraíochtaí pobail a oibríonn go díreach le foghlaimeoirí faoi mhíbhuntáiste ó gach aoisghrúpa. Chomh maith leis an tsoghluaisteacht fhisiceach foghlama, ba cheart formáidí fíorúla, amhail comhar fíorúil, soghluaisteacht chumaisc agus fhíorúil, a chur chun cinn chun for-rochtain a fháil ar thuilleadh rannpháirtithe, go háirithe orthusan a bhfuil líon níos lú deiseanna acu agus orthusan a mbeadh aistriú fisiciúil go tír eile seachas a dtír chónaithe ina bhacainn.

(17) Thug an Coimisiún chun suntais ina Theachtaireacht maidir leis an bhFéiniúlacht Eorpach a neartú trí oideachas agus cultúr, ról lárnach an oideachais, an chultúir agus an spóirt saoránacht ghníomhach agus luachanna comhchoiteanna a chur chun cinn i measc na nglún is óige. Tá sé ríthábhachtach do thodhchaí na hEorpa agus ár sochaithe daonlathacha an fhéiniúlacht Eorpach a neartú agus rannpháirteachas gníomhach daoine aonair i bpróisis dhaonlathacha a chothú. Rannchuidíonn dul ar an gcoigríoch chun staidéar, foghlaim, obair a dhéanamh nó chun oiliúint a fháil nó chun rannpháirtiú i ngníomhaíochtaí óige agus spóirt le neartú na féiniúlachta Eorpaí seo i lán a héagsúlachta agus le neartú bhraistint an pháirteachais i bpobal cultúrtha agus chun saoránacht ghníomhach a chothú, i measc daoine ó gach aoisghrúpa. Ba cheart dóibh siúd atá páirteach i ngníomhaíochtaí soghluaisteachta rannpháirtíocht a ghlacadh ina bpobail áitiúla agus chun rannpháirtiú i bpobail áitiúla a dtíre óstaí chun a dtaithí a chomhroinnt. Ba cheart tacú le gníomhaíochtaí a bhaineann le hatreisiú ghnéithe uile na cruthaitheachta maidir le hoideachas, oiliúint agus an óige agus feabhsú príomhinniúlachtaí aonair.

(18) Ba cheart gné idirnáisiúnta an Chláir a threisiú agus é mar aidhm líon níos mó deiseanna a chur ar fáil maidir le soghluaisteacht, comhar agus idirphlé beartais le tríú tíortha nach bhfuil bainteach leis an gClár. Ag cur leis an rath ar chur chun feidhme na ngníomhaíochtaí ardoideachais agus óige idirnáisiúnta sna cláir a reáchtáladh roimhe seo sna réimsí maidir le hoideachas, oiliúint agus an óige, ba cheart na gníomhaíochtaí soghluaisteachta idirnáisiúnta a shíneadh le hearnálacha eile, amhail gairmoideachas agus gairmoiliúint agus spórt.

(19) Bhí rath ar ailtireacht bhunúsach chlár 2014-2020 i dtrí chaibidil - oideachas agus oiliúint, an óige agus spórt – agus í struchtúraithe timpeall ar thrí phríomhghníomh agus dá réir sin ba cheart cloí léi. Ba cheart feabhsúcháin a thabhairt isteach chun na gníomhartha arna dtacú faoin gClár a chuíchóiriú. Ba cheart cobhsaíocht agus leanúnachas a áirithiú ó thaobh modhanna bainistithe agus cur chun feidhme. Ar an iomlán, ba cheart ar a laghad 75% de bhuiséad Erasmus+ a bheith faoi bhainistiú indíreach na ngníomhaireachtaí náisiúnta. Áirítear air sin na gníomhaíochtaí suaitheanta i réimsí uile an oideachais, na hoiliúna, na hóige agus an spóirt, chomh maith le comhpháirtíochtaí comhair, lena n-áirítear comhpháirtíochtaí mionscála i réimsí an oideachais, na hoiliúna agus na hóige.

(20) Ba cheart go n-atreiseodh an Clár na deiseanna soghluaisteachta foghlama atá ann cheana, go háirithe sna hearnálacha sin ina bhféadfadh na gnóthachain éifeachtúlachta is mó a bheith ag an gClár, chun a fhor-rochtain a leathnú agus chun freastal ar an ardéileamh nach ndearnadh freastal air go fóill. Ba cheart é sin a dhéanamh go háirithe trí ghníomhaíochtaí soghluaisteachta do mhic léinn ardoideachais, do dhaltaí scoile**,** lena n-áirítear malairtí scoile, agus d'fhoghlaimeoirí i ngairmoideachas agus i ngairmoiliúint, amhail printísigh agus oiliúnaithe, a mhéadú agus a éascú. Ba cheart soghluaisteacht foghlaimeoirí aosaigh ar bheagán oiliúna a leabú i gcomhpháirtíochtaí comhair. Ba cheart deiseanna soghluaisteachta don óige a rannpháirtíonn i ngníomhaíochtaí foghlama neamhfhoirmiúla a fhairsingiú chun for-rochtain a fháil ar thuilleadh daoine óga. Ba cheart soghluaisteacht foirne maidir le hoideachas, oiliúint, an óige agus spórt a atreisiú, ag tabhairt a héifeacht ghiarála san áireamh. I gcomhréir leis an bhfís d'fhíor Limistéar Oideachais Eorpach, ba cheart go dtreiseodh an Clár soghluaisteacht agus malairtí agus go gcuirfeadh rannpháirtíocht do mhic léinn chun cinn i ngníomhaíochtaí oideachasúla agus cultúrtha trí thacú le digitiú na bpróiseas, amhail an Cárta Mac Léinn Eorpach. D'fhéadfadh an tionscnamh seo a bheith ina chéim thábhachtach soghluaisteacht do chách a fhíorú, i dtosach trí institiúidí ardoideachais a chumasú tuilleadh mac léinn a sheoladh agus a fháil agus cáilíocht maidir le soghluaisteacht na mac léinn á feabhsú go fóill agus trí rochtain na mac léinn ar sheirbhísí éagsúla a éascú (an leabharlann, iompar, lóistín) sula sroicheann siad an institiúid ar an gcoigríoch.

(21) Ba cheart go spreagfadh an Clár rannpháirtiú na n-óg i saol daonlathach na hEorpa, lena n-áirítear trí thacú le tionscadail rannpháirtíochta do dhaoine óga chun dul i ngleic leis an sochaí shibhialta agus rannpháirtiú inti, feasacht a mhúscailt faoi luachanna comhchoiteanna Eorpacha lena n-áirítear cearta bunúsacha, daoine óga a thabhairt le chéile mar aon le cinnteoirí ar leibhéal áitiúil, náisiúnta agus an Aontais, agus rannchuidiú leis an bpróiseas lánpháirtíochta Eorpach.

(22) Ag cur le meastóireacht agus le forbairt bhreise "*DiscoverEU*" a seoladh mar réamhghníomh in 2018, ba cheart tríd an gClár tuilleadh deiseanna a thairiscint do dhaoine óga chun an Eoraip a fhionnadh trí eispéiris foghlama ar an gcoigríoch. Ba cheart go dtabharfaí an seans do dhaoine ocht mbliana déag d'aois, go háirithe iadsan a bhfuil líon níos lú deiseanna acu, eispéireas aonair nó grúpa gearrthéarma den chéad uair a bheith acu ar a bheith ag taisteal ar fud na hEorpa i gcreat de ghníomhaíocht oideachasúil neamhfhoirmeálta lena mbaineann an aidhm a mbraistint go mbaineann siad leis an Aontas Eorpach a chothú agus an éagsúlacht chultúrtha atá ann a fhionnadh. Ba cheart tríd an gClár comhlachtaí a shainaithint atá i gceannas ar fhor-rochtain, ar thacaíocht a thairiscint agus ar roghnú na rannpháirtithe, bunaithe ar chritéir atá soiléir agus trédhearcach. Ba cheart a áirithiú go mbeadh *DiscoverEU* cuimsitheach, cothrom ó thaobh geografaíochta agus go dtacódh sé le gné láidir foghlama.]

(23) Ba cheart go bhfeabhsódh an Clár foghlaim teangacha freisin, go háirithe trí úsáid fhorleathnaithe uirlisí ar líne, ós rud é go gcuireann ríomhfhoghlaim buntáistí breise ar fáil maidir le foghlaim teanga ó thaobh rochtana agus solúbthachta de.

(24) Ba cheart go dtacódh an Clár le bearta a chuireann feabhas ar chomhar idir institiúidí agus eagraíochtaí atá gníomhach in oideachas, in oiliúint, leis an óige agus i spórt, ag tabhairt aitheantas dá ról lárnach i bhfeistiú daoine aonair leis an eolas, na scileanna agus leis na hinniúlachtaí is gá i ndomhan athraitheach agus chun an fhéidearthacht le haghaidh nuála, cruthaitheachta agus fiontraíochta a chomhlíonadh go cuí, go háirithe laistigh den gheilleagar digiteach.

(25) D'iarr an Chomhairle Eorpach ina conclúidí an 14 Nollaig 2017 ar Bhallstáit, ar an gComhairle agus ar an gCoimisiún roinnt tionscnamh a chur ar aghaidh chun comhar Eorpach a chur ar leibhéal níos airde maidir le hoideachas agus oiliúint, lena n-áirítear trí theacht chun cinn na "nOllscoileanna Eorpacha" faoi 2024 a spreagadh, lena gcuimsítear líonraí ollscoileanna ón mbun aníos ar fud an Aontais. Sna conclúidí uaithi ar an 28 Meitheamh 2017, dúirt an Chomhairle Eorpach gur cheart "comhar idir réimsí an taighde, na nuálaíochta agus an oideachais a chur chun cinn, lena n-áirítear trí bhíthin thionscnamh na nOllscoileanna Eorpacha". Ba cheart go dtacódh an Clár leis na hOllscoileanna Eorpacha sin.

(26) D'iarr Communiqué Bruges 2010 tacaíocht ó bharrfheabhas gairme le haghaidh fás cliste agus inbhuanaithe. Tá sé intuigthe ó Theachtaireacht 2017 maidir leis An Nuálaíocht i Réigiúin na hEorpa a Neartú go ndéanfar gairmoideachas agus gairmoiliúint a nascadh le córais nuálaíocha, mar chuid de na straitéisí speisialaithe cliste ar leibhéal réigiúnach. Ba cheart go gcuirfidh an Clár na hacmhainní ar fáil chun freagairt ar na hiarrataí seo agus tacú le forbairt ardáin trasnáisiúnta d'Ionaid um barrfheabhas gairme a bheadh comhtháite go dlúth le straitéisí áitiúla agus réigiúnacha le haghaidh fáis, nuála agus iomaíochais. Ba cheart go bhfeidhmeodh na hionaid um barrfheabhas sin mar spreagthóirí scileanna gairmiúla cáilíochta i gcomhthéacs de dhúshláin earnála, agus iad ag tacú san am céanna le hathruithe struchtúrtha ar an bhforiomlán agus le beartais shocheacnamaíocha san Aontas.

(27) Chun úsáid gníomhaíochtaí um chomhar fíorúil a úsáid, ba cheart go dtacódh an Clár le húsáid níos córasaí agus níos comhleanúnaí d'ardáin ar líne amhail *eTwinning*, an Tairseach Oideachais Scoile, an Ríomh-Ardán don Fhoghlaim Aosach san Eoraip, Tairseach Eorpach na hÓige agus an t-ardán ar líne le haghaidh ardoideachais agus, más gá, aon ardán ar líne eile a fhéadfar a chur ar bun i réimsí an oideachais, na hoiliúna agus na hóige.

(28) Ba cheart go rannchuideodh an Clár le héascú trédhearcachta agus aithint scileanna agus cáilíochtaí, anuas ar aistriú creidiúintí nó aonaid torthaí foghlama, chun dearbhú cáilíochta a chothú agus chun tacú le bailíochtú na foghlama neamhfhoirmiúil agus neamhfhoirmeálta, le bainistiú scileanna agus le treoir. Maidir leis seo, ba cheart go gcuirfeadh an Clár tacaíocht ar fáil do phointí teagmhála agus do líonraí ar leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais lena n-éascaítear malairtí tras-Eorpacha mar aon le forbairt bealaí foghlama solúbtha idir réimsí éagsúla oideachais, oiliúna agus óige agus ar fud socruithe foirmiúla agus neamhfhoirmiúla. Ba cheart tacaíocht a thabhairt do phróiseas Bologna freisin.

(29) Ba cheart go gcuirfeadh an Clár acmhainneacht iar-rannpháirtithe Erasmus+ i gceann oibre agus go dtacódh sé go háirithe le gníomhaíochtaí de líonraí Alumni, d'ambasadóirí agus d'Eora-phiaraí, trí iad a spreagadh chun feidhmiú mar iolraitheoirí an Chláir.

(30) Mar bhealach chun comhar a áirithiú le hionstraimí eile an Aontais agus chun tacú le beartais eile an Aontais, ba cheart deiseanna soghluaisteachta a thairiscint do dhaoine in earnálacha éagsúla na gníomhaíochta, amhail an earnáil phoiblí, talmhaíocht agus fiontar, ionas go mbeadh eispéireas foghlama ar an gcoigríoch acu a ligfeadh dóibh, ag céim ar bith dá shaol, fás agus forbairt a dhéanamh ar bhonn gairmiúil agus pearsanta araon, go háirithe trí fheasacht ar a bhféiniúlacht Eorpach a fhorbairt agus tuiscint a fháil ar an éagsúlacht chultúrtha Eorpach. Ba cheart go dtairgfeadh an Clár pointe iontrála do scéimeanna soghluaisteachta trasnáisiúnta an Aontais lena mbaineann gné láidir foghlama, ag simpliú na tairisceana de scéimeanna dá leithéid le haghaidh tairbhithe agus dóibh siúd a bhíonn rannpháirteach sna gníomhaíochtaí sin. Ba cheart méadú ó scála ar thionscadail Erasmus+ a éascú; ba ceart bearta sonracha a chur i bhfeidhm chun cuidiú le tionscnóirí thionscadail Erasmus+ iarratas a chur isteach ar dheontais nó sineirgí a fhorbairt trí thacaíocht a thabhairt do na Cistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa agus do na cláir a bhaineann le himirce, slándáil, ceartas agus saoránacht, sláinte agus cultúr, agus leis an gCór Dlúthpháirtíochta Eorpach freisin.

(31) Tá sé tábhachtach teagasc, foghlaim agus taighde a spreagadh i gcúrsaí um lánpháirtiú Eorpach, agus chun díospóireachtaí a chur chun cinn i dtaobh na gcúrsaí sin trí thacaíocht a thabhairt do ghníomhartha Jean Monnet i réimsí an ardoideachais ach ina theannta sin i réimsí eile an oideachais agus na hoiliúna, go háirithe trí oiliúint múinteoirí agus foirne. Tá sé thar a bheith tábhachtach in amanna nuair a thugtar dúshlán do na luachanna comhchoiteanna ar a mbunaíodh an tAontas, agus atá mar chuid d'ár bhféiniúlacht Eorpach, agus nuair a bhíonn leibhéil ísle rannpháirtíochta ag saoránaigh go ndéanfaí féiniúlacht Eorpach agus tiomantas a chothú. Ba cheart go leanfadh an Clár ar aghaidh ag rannchuidiú chun barrfheabhas i léann an chomhtháthaithe Eorpaigh a fhorbairt. Déanfar faireachán agus meastóireacht rialta ar dhul chun cinn na n-institiúidí arna maoiniú faoi ghníomhartha Jean Monnet chun cuspóirí an chláir a bhaint amach. Ba cheart malartú idir na hinstitiúidí sin agus institiúidí eile ar an leibhéal náisiúnta agus trasnáisiúnta a spreagadh, agus lánurraim á tabhairt dá saoirse acadúil.

(32) Tá tábhacht ag baint le dul i ngleic leis an athrú aeráide i gcomhréir leis na gealltanais atá tugtha ag an Aontas Comhaontú Pháras a chur chun feidhme agus Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach, agus léiriú air sin is ea é go rannchuideoidh an Clár seo le príomhshruthú an ghnímh a dhéantar ar son na haeráide i mbeartais an Aontais agus le baint amach na sprice arb é atá ann [25%] de caiteachas bhuiséad an Aontais a bheith ag tacú le cuspóirí aeráide. Sainaithneofar gníomhartha ábhartha le linn ullmhú agus chur chun feidhme an Chláir, agus déanfar athmheasúnú ar na gníomhartha sin mar chuid de mheastóireacht meántéarma an Chláir.

(33) Leagtar síos leis an Rialachán seo imchlúdach airgeadais don Chlár arb éard a bheidh ann an príomh-mhéid tagartha, de réir bhrí [*tagairt le nuashonrú de réir mar is cuí* Phointe 17 den Chomhaontú Idirinstitiúideach idir Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún maidir leis an smacht buiséadach, maidir le comhoibriú in ábhair bhuiséadacha agus maidir le bainistíocht fhónta airgeadais[17]], do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle le linn an nós imeachta bhuiséadaigh bhliantúil.

---

[17] IO L […], […], lch. […].

(34) Laistigh de bhunchlúdach le haghaidh gníomhartha atá le bainistiú ag na gníomhaireachtaí náisiúnta i réimse an oideachais agus na hoiliúna, ba cheart miondealú ar an leithdháileadh íosta in aghaidh na hearnála (ardoideachas, oideachas scoile, gairmoideachas agus gairmoiliúint agus oideachas aosaigh) a shainiú d'fhonn mais chriticiúil leithreasuithe a chinntiú chun an t-aschur agus na torthaí atá beartaithe a bhaint amach i ngach ceann de na hearnálacha sin.

(35) Tá feidhm ag Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 2018/1046 (an "Rialachán Airgeadais")[18] maidir leis an gClár seo. Leagtar síos leis rialacha maidir le cur chun feidhme bhuiséad an Aontais, lena n-áirítear na rialacha maidir le deontais, duaiseanna, soláthar, cur chun feidhme indíreach, cúnamh airgeadais, ionstraimí airgeadais agus ráthaíochtaí buiséadacha.

(36) Roghnófar na cineálacha maoiniúcháin agus na modhanna cur chun feidhme a úsáidfear faoin Rialachán seo ar bhonn a fhónta agus atá siad cuspóirí sonracha na mbeart a bhaint amach agus torthaí a chur ar fáil, agus aird á tabhairt, go háirithe, ar chostais rialuithe, ar an ualach riaracháin, agus an riosca ionchais de neamh-chomhlíonadh. Ba cheart cuimhneamh ar úsáid a bhaint as cnapshuimeanna, as rátaí comhréidhe agus costas aonad, agus as maoiniú nach mbaineann le costais, mar a thagraítear dó in Airteagal [125(1)] den Rialachán Airgeadais. Maidir leis na gníomhartha arna mbainistiú ag na gníomhaireachtaí náisiúnta, ba cheart tacaíocht leordhóthanach do chostas oibriúcháin na ngníomhaireachtaí náisiúnta a bheith ag gabháil leis na leithdháiltí buiséadacha, i bhfoirm táille bhainistíochta, chun cur chun feidhme éifeachtach inbhuanaithe na gcúraimí tarmligthe bainistíochta a áirithiú. Ba cheart prionsabail na trédhearcachta, na córa comhionainne agus an neamh-idirdhealaithe mar a leagtar amach sa Rialachán Airgeadais a urramú agus an Clár á chur chun feidhme.

---

[18] IO L 193, 30.7.2018, lch. 1.

(37) Féadfaidh tríú tíortha ar comhaltaí iad de Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE) a bheith rannpháirteach i gcláir de chuid an Aontais faoi chuimsiú an chomhair arna bunú faoin gcomhaontú leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch, ina ndéantar foráil maidir le cur chun feidhme na gclár le cinneadh faoin gcomhaontú sin. Féadfaidh tríú tíortha a bheith rannpháirteach ar bhonn ionstraimí airgeadais eile freisin. Ba cheart foráil shonrach a thabhairt isteach leis an Rialachán seo chun na cearta agus an rochtain is gá a thabhairt don oifigeach údarúcháin freagrach, don Oifig Eorpach Frith-Chalaoise agus do Cúirt Iniúchóirí na hEorpa chun go bhféadfaidh gach ceann díobh a gcuid inniúlachtaí féin a fheidhmiú. Ba cheart go mbeidh rannpháirtíocht iomlán tríú tíortha sa Chlár faoi réir ag na coinníollacha atá leagtha síos i gcomhaontuithe sonracha a chlúdaíonn rannpháirtíocht na tríú tíre a bhaineann leis an gClár. Cuimsíonn rannpháirtíocht iomlán, ina theannta sin, an oibleagáid gníomhaireacht náisiúnta a chur ar bun agus cuid de ghníomhartha an Chláir a bhainistiú faoi bhainistíocht indíreach. Ba cheart go mbeidh daoine aonair agus aonáin ó thríú tíortha nach bhfuil bainteach leis an gClár in ann rannpháirtiú i gcuid de ghníomhartha an Chláir, de réir mar atá sainithe sa chlár oibre agus sna hiarrataí ar thograí a d'fhoilsigh an Coimisiún. D'fhéadfaí socruithe sonracha a chur san áireamh maidir le daoine aonair agus aonáin ó mhicreastáit Eorpacha agus an Clár á chur chun feidhme.

(38) I bhfianaise Airteagal 349 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh agus i gcomhréir leis an teachtaireacht ón gCoimisiún maidir le "Comhpháirtíocht straitéiseach níos láidre agus athnuaite leis na réigiúin is forimeallaí den Aontas"[19], ba cheart go gcuirfeadh an Clár staid shonrach na réigiún sin san áireamh. Déanfar bearta chun rannpháirtíocht na réigiún is forimeallaí a mhéadú i ngach beart. Ba cheart malairtí agus comhar soghluaisteachta idir daoine agus eagraíochtaí ó na réigiúin sin agus ó thríú tíortha, go háirithe a gcomharsana, a chothú. Déanfar faireachán agus meastóireacht ar bhearta dá leithéid ar bhonn rialta.

---

[19] COM(2017) 623 final.

(39) De bhun [*déanfar an tagairt a nuashonrú de réir mar is cuí i gcomhréir le Cinneadh nua maidir le tíortha agus críocha thar lear* Airteagal 94 de Chinneadh 2013/755/CE ón gComhairle[20]], tá daoine aonair agus eintitis atá lonnaithe i dtíortha agus críocha thar lear incháilithe do chistiú faoi réir rialacha agus chuspóirí an Chláir agus faoi réir aon socrú féideartha is infheidhme maidir leis an mBallstát lena mbaineann an tír nó an chríoch ábhartha thar lear. Ba cheart na srianta a bhíonn ann mar gheall ar iargúltacht na dtíortha nó na gcríoch sin a chur san áireamh agus an Clár á chur chun feidhme, agus déanfar faireachán agus meastóireacht ar bhonn rialta ar a rannpháirtíocht sa Chlár.

(40) I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, ba cheart go nglacfadh an Coimisiún cláir oibre agus é sin a chur in iúl do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle. Ba cheart go leagfaí amach sa chlár oibre bliantúil na bearta is gá dá gcur chun feidhme i gcomhréir le cuspóirí ginearálta agus sonracha an Chláir, leis na critéir roghnúcháin agus dhámhachtana le haghaidh deontas, chomh maith leis na gnéithe eile go léir a éilítear. Ba cheart cláir oibre agus aon leasú a dhéantar orthu trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin.

(41) De bhun mhír 22 agus mhír 23 de Chomhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr an 13 Aibreán 2016[21], is gá meastóireacht a dhéanamh ar an gClár seo ar bhonn faisnéise arna bailiú trí cheanglais faireacháin shonracha, agus ró-rialáil agus ualaí riaracháin, ar na Ballstáit go háirithe, á seachaint san am céanna. Ba cheart go mbeadh táscairí sonracha, intomhaiste agus réalaíocha ar féidir tomhas a dhéanamh orthu thar thréimhse ama mar bhunús le haghaidh meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtaí an Chláir ar an láthair.

(42) Ba cheart for-rochtain iomchuí, poiblíocht agus scaipeadh na ndeiseanna agus torthaí na ngníomhartha a dtacaíonn an Clár leo a áirithiú ar an leibhéal Eorpach, náisiúnta agus áitiúil agus féadfar spriocghrúpaí agus spriocearnálacha a chur san áireamh. Ba cheart go mbraithfidh na gníomhaíochtaí for-rochtana, poiblíochta agus scaipthe ar chomhlachtaí cur chun feidhme an Chláir, lena n-áirítear, nuair is ábhartha, tacaíocht a fháil ó phríomhpháirtithe leasmhara eile.

---

20 Cinneadh 2013/755/AE ón gComhairle an 25 Samhain 2013 maidir le tíortha agus críocha thar lear a chomhlachú leis an Aontas Eorpach ('Cinneadh maidir le Comhlachú Thar Lear') (IO L 344, 19.12.2013, lch. 1).

21 Comhaontú Idirinstitiúideach idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontais Eorpaigh agus an Coimisiún Eorpach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr an 13 Aibreán 2016 (IO L 123, 12.5.2016, lch. 1).

(43) Chun an chumarsáid leis an phobal i gcoitinne a dhéanamh níos éifeachtaí agus chun sineirgí idir gníomhaíochtaí cumarsáide a dhéantar ar thionscnamh an Choimisiúin a threisiú, ba cheart do na hacmhainní a leithdháiltear ar ghníomhartha cumarsáide faoin Rialachán seo rannchuidiú freisin le cumarsáid chorparáideach thosaíochtaí polaitiúla an Aontais a chumhdach, ar an gcoinníoll go bhfuil siad sin bainteach le cuspóir ginearálta an Rialacháin seo.

(44) Chun cur chun feidhme éifeachtach agus éifeachtúil an Rialacháin seo a áirithiú, ba cheart don Cór Dlúthpháirtíochta Eorpach an úsáid is mó is féidir a bhaint as socruithe bainistíochta atá i bhfeidhm cheana. Ba cheart go gcuirfí cur chun feidhme an Chláir faoi iontaoibh an Choimisiúin, agus faoi iontaoibh gníomhaireachtaí náisiúnta. Más gá, agus chun uasmhéadú a dhéanamh ar éifeachtúlacht, féadfaidh an comhlacht neamhspleách iniúchóireachta céanna arna ainmniú do na gníomhaíochtaí dá dtagraítear i gCaibidil III de Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013 a bheith i gceist anseo. Ba cheart go mbeadh raon feidhme na meastóireachta ar chomhlíonadh *ex-ante* teoranta do na ceanglais atá nua agus sonrach don Chlár, ach amháin mura bhfuil bunús leis, amhail i gcás easnaimh thromchúiseacha nó tearcfheidhmíochta ar thaobh na gníomhaireachta náisiúnta lena mbaineann.

(45) Chun bainistíocht fhónta airgeadais agus deimhneacht dhlíthiúil a áirithiú i ngach tír rannpháirteach, ba cheart do gach údarás náisiúnta comhlacht neamhspleách iniúchóireachta a ainmniú. Más gá, agus chun uasmhéadú a dhéanamh ar éifeachtúlacht, féadfaidh an comhlacht neamhspleách iniúchóireachta céanna arna ainmniú do na gníomhartha dá dtagraítear i gCaibidil III de Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013 a bheith i gceist anseo.

(46) Ba cheart do na Ballstáit féachaint le gach beart iomchuí a ghlacadh chun deireadh a chur le bacainní dlí agus riaracháin ar fheidhmiú ceart an Chláir. Áirítear leis sin teacht ar réiteach, nuair is féidir, agus gan dochar do acquis Schengen agus dlí an Aontais maidir le hiontráil agus cónaí náisiúnach tríú tíortha, ar fhadhbanna riaracháin a chruthaíonn deacrachtaí víosaí agus ceadanna cónaithe a fháil. I gcomhréir le Treoir (AE) 2016/801 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[22], moltar do Bhallstáit nósanna imeachta meara um ligean isteach a bhunú.

[22] Treoir (AE) 2016/801 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Bealtaine 2016 maidir leis na coinníollacha iontrála agus cónaí náisiúnaigh tríú tír chun críocha taighde, staidéar, oiliúna, seirbhíse deonaí, scéimeanna malartaithe daltaí nó tionscadal oideachais agus obair au pair (IO L 132, 21.5.2016, lch. 21).

(47) Leis an gcóras tuairiscithe feidhmíochta áiritheofar go mbaileofar na sonraí is gá chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme an chláir, go mbaileofar iad ar dhóigh atá éifeachtúil, éifeachtach agus tráthúil agus ar an leibhéal cuí gráinneachta. Ba cheart sonraí dá leithéid a chur in iúl don Choimisiún i slí a chomhlíonann na rialacha cosanta sonraí ábhartha.

(48) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir leis an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[23].

(49) Chun na ceanglais ar thairbhithe a shimpliú, ba cheart úsáid a bhaint as cnapshuimeanna, costais aonaid agus as maoiniú ar ráta chomhréidh a mhéad agus is féidir. Ba cheart go gcuirfeadh na deontais shimplithe chun tacú le gníomhartha soghluaisteachta an Chláir, de réir mar atá sainithe ag an gCoimisiún, costais mhaireachtála agus chothaithe na tíre óstaí san áireamh. Ba cheart go mbeadh an fhéidearthacht ag an gCoimisiún agus ag gníomhaireachtaí náisiúnta na dtíortha seolta na deontais shimplithe sin a choigeartú ar bhonn na gcritéar oibiachtúil, go háirithe le háirithiú go mbeadh rochtain ar fáil do dhaoine a bhfuil líon níos lú deiseanna acu. I gcomhréir leis an reachtaíocht náisiúnta, ba cheart na Ballstáit a spreagadh chomh maith chun na deontais sin a dhíolmhú ó aon chánacha agus tobhaigh shóisialta. Beidh feidhm ag an díolúine chéanna maidir le haonáin phoiblí nó phríobháideacha a dhámhann tacaíocht airgeadais den sórt sin do na daoine aonair lena mbaineann.

[23] Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011. Lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55 28.2.2011 lch.13).

(50) [I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 833/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[24], Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle[25] agus Rialachán (AE) Uimh. 2017/1939 ón gComhairle[26], déanfar leasanna airgeadais an Aontais a chosaint trí bhearta comhréireacha, lena n-áirítear trí neamhrialtachtaí agus calaois a chosc, a bhrath, a chur ina gceart agus a fhiosrú, cistí a cailleadh, a íocadh go mícheart nó a úsáideadh go mícheart a aisghabháil agus, i gcás inarb iomchuí, smachtbhannaí riaracháin a fhorchur. Go háirithe, i gcomhréir le Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 833/2013 agus Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 féadfaidh an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) imscrúduithe a dhéanamh, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair, d'fhonn a fháil amach cibé ar tharla calaois, éilliú nó aon ghníomhaíocht neamhdhleathach eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais. I gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/1939, féadfaidh Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE) calaois agus gníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais a fhiosrú agus a ionchúiseamh, de réir mar a fhoráiltear i dTreoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[27]. I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, ní mór d'aon duine nó d'aon eintiteas a fhaigheann cistí ón Aontas comhoibriú go hiomlán i gcosaint leasanna airgeadais an Aontais agus na cearta agus an rochtain is gá a thabhairt don Choimisiún, don Oifig Eorpach Frith-Chalaoise, do Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh agus do Chúirt Iniúchóirí na hEorpa, agus ní mór dó a áirithiú go dtabharfaidh aon tríú páirtithe a bheidh páirteach i gcur chun feidhme cistí de chuid an Aontais cearta coibhéiseacha.]

---

24 Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Meán Fómhair 2013 maidir le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF), IO L 248 (18.9.2013, lch. 1).

25 Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair arna ndéanamh ag an gCoimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint ó chalaois agus ó mhírialtachtaí eile (IO L 292, 15.11.1996, lch. 2).

26 Rialachán (AE) 2017/1939 an 12 Deireadh Fómhair 2017 ón gComhairle lena gcuirtear chun feidhme comhar feabhsaithe maidir le bunú Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh ('OIPE') (IO L 283, 31.10.2017, lch. 1).

27 Treoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Iúil 2017 maidir leis an gcomhrac in aghaidh na calaoise ar leasanna airgeadais an Aontais trí bhíthin an dlí choiriúil (IO L198, 28.7.2017, lch. 29).

(51) Tá sé riachtanach comhlántacht na mbeart arna gcur i gcrích laistigh den Chlár le gníomhaíochtaí arna ndéanamh ag na Ballstáit agus le gníomhaíochtaí eile an Aontais a áirithiú, go háirithe sna réimsí siúd maidir le hoideachas, cultúr, na meáin, an óige agus dlúthpháirtíocht, fostaíocht agus cuimsiú sóisialta, taighde agus nuálaíocht, tionscal agus fiontar, talmhaíocht agus forbairt tuaithe le béim ar fheirmeoirí óga, ar chomhtháiteacht, ar bheartas réigiúnach agus ar chomhar agus ar fhorbairt idirnáisiúnta. I dtaca leis an méid sin, ba cheart comhsheasmhacht agus comhlántacht le beartais agus ionstraimí ábhartha ar an leibhéal náisiúnta a iarraidh agus gníomhartha Erasmus+ á gcur chun feidhme gan carachtar trasnáisiúnta nó idirnáisiúnta.

(52) Cé gur lig an creat rialála atá ann cheana do na Ballstáit agus do na réigiúin sineirgí a bhunú sa tréimhse cláraithe roimhe seo idir Erasmus+ agus ionstraimí eile de chuid an Aontais, amhail cistí struchtúracha agus infheistíochta na hEorpa, a thacaíonn freisin le forbairt cháilíochtúil na gcóras oideachais, oiliúna agus óige san Aontas, níor baineadh go leor tairbhe as an bhféidearthacht sin go dtí seo, a chuir teorainn le héifeachtaí córasacha tionscadal agus leis an tionchar ar bheartas. Ba cheart go dtarlódh cumarsáid agus comhar éifeachtach ar leibhéal náisiúnta idir na comhlachtaí náisiúnta atá i gceannas ar bhainistiú na n-ionstraimí éagsúla chun a dtionchar faoi seach a uasmhéadú. Ba cheart go mbeadh foráil sa chlár le haghaidh comhar gníomhach leis na hionstraimí sin.

(53) D'fhonn táscairí feidhmíochta an Chláir a athbhreithniú nó a chomhlánú, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) a tharmligean chuig an gCoimisiún i dtaobh na hIarscríbhinne. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfar na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos sa Chomhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, ba cheart do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle na doiciméid uile a fháil ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus ba cheart rochtain chórasach a bheith ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bheidh ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.

(54) Is iomchuí a áirithiú go gcuirfear deireadh ceart leis an gclár réamhtheachtaí, go háirithe maidir lena bheith ag leanúint de shocruithe ilbhliantúla maidir lena bhainistiú, amhail cúnamh teicniúil agus riaracháin a mhaoiniú. Ón 1 Eanáir 2021 amach, ba cheart, más gá, a áirithiú leis an gcúnamh teicniúil agus riaracháin go mbainisteofaí na gníomhartha nach bhfuil tugtha chun críche faoin gclár réamhtheachtaí faoin 31 Nollaig 2020.

(55) Urramaíonn an Rialachán seo na cearta bunúsacha agus na prionsabail a aithnítear i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh. Go háirithe, is sprioc é de chuid an Rialacháin seo urraim iomlán a áirithiú do cheart an chomhionannais idir fhir agus mhná agus don cheart an neamh-idirdhealaithe bunaithe ar inscne, ar bhunadh ciníoch nó eitneach, ar ar reiligiún nó ar chreideamh, ar mhíchumas, ar aois nó ar chlaonadh gnéasach, agus chun feidhmiú Airteagal 21 agus Airteagal 23 de Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh a chur chun cinn.

(56) Beidh feidhm ag rialacha cothrománacha airgeadais arna nglacadh ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle ar bhonn Airteagal 322 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir leis an Rialachán seo. Tá na rialacha sin leagtha síos sa Rialachán Airgeadais agus cinntear leo go háirithe an nós imeachta chun an buiséad a bhunú agus a chur chun feidhme trí dheontais, sholáthar, dhuaiseanna agus chur chun feidhme indíreach, agus déantar foráil leo chun freagracht gníomhaithe airgeadais a sheiceáil. [Na rialacha a ghlactar ar bhonn Airteagal 322 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, baineann siad freisin le cosaint bhuiséad an Aontais i gcás easnaimh ghinearálaithe maidir le smacht reachta sna Ballstáit, ós rud é gur réamhchoinníoll riachtanach urramú an smachta reachta i dtaca le bainistiú fónta airgeadais agus cistiú éifeachtach de chuid an Aontais Eorpaigh.]

(57) Ós rud é nach féidir le Ballstáit cuspóir an Rialacháin seo a bhaint amach go cuí ach gur féidir, mar gheall ar a charachtar trasnáisiúnta, méid mór agus forleathan raon feidhme geografach na ngníomhaíochtaí soghluaisteachta agus comhair arna maoiniú, a éifeachtaí maidir le rochtain ar shoghluaisteacht foghlama agus i gcoitinne ar lánpháirtiú an Aontais, agus mar gheall ar a ghné idirnáisiúnta atreisithe, é a bhaint amach ar dhóigh níos fearr ar leibhéal an Aontais, is féidir leis an Aontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta, de réir mar atá leagtha amach in Airteagal 5 de Chonradh an Aontais Eorpaigh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán sin thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.

(58) Ba cheart Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013 a aisghairm ón 1 Eanáir 2021.

(59) Chun leanúnachas a áirithiú maidir leis an tacaíocht cistithe arna soláthar faoin gClár, ba cheart go mbeadh feidhm ag an Rialachán seo ón 1 Eanáir 2021,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar

Bunaítear leis an Rialachán seo clár maidir le beart an Aontais i réimsí an oideachais, na hoiliúna, na hóige agus an spóirt ar a dtugtar "Erasmus +" (an "Clár"). Cuirfear an Clár chun feidhme le haghaidh na tréimhse ón […] go dtí […].

Leagtar síos leis cuspóirí an Chláir, an buiséad don tréimhse 2021-2027, na foirmeacha cistiúcháin ón Aontas agus na rialacha a bhaineann leis an gcistiú sin a sholáthar.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

(1) ciallaíonn "foghlaim ar feadh an tsaoil" foghlaim i ngach foirm (foghlaim fhoirmiúil, neamhfhoirmiúil agus neamhfhoirmeálta) a tharlaíonn i ngach céim den saol agus as a dtagann feabhas ar eolas, scileanna agus dearcthaí nó rannpháirtíocht sa tsochaí ó thaobh pearsanta, sibhialta, cultúrtha, sóisialta nó fostaíocht-bhainteach de, lena n-áirítear seirbhísí comhairliúcháin agus treorach a chur ar fáil**.** Áirítear leis sin oideachas agus cúram na luath-óige, oideachas ginearálta, gairmoideachas agus gairmoiliúint, ardoideachas, agus oideachas d'aosaigh agus dálaí foghlama eile a tharlaíonn lasmuigh d'oideachas foirmiúil agus d'oiliúint fhoirmiúil, amhail obair óige;

(2) ciallaíonn "soghluaisteacht foghlama" bogadh go fisiceach go tír eile nach í an tír chónaithe í, d'fhonn staidéar, oiliúint, amhail tréimhsí oiliúna agus printíseachtaí, nó foghlaim neamhfhoirmiúil nó neamhfhoirmeálta a ghabháil ar láimh. D'fhéadfadh sí a bheith á tionlacain ag bearta amhail tacaíocht agus oiliúint teanga nó a bheith comhlánaithe trí fhoghlaim ar líne agus trí chomhar fíorúil. I roinnt cásanna sonracha, d'fhéadfadh foghlaim trí úsáid uirlisí teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a bheith i gceist léi;

(3) ciallaíonn 'foghlaim neamhfhoirmiúil' foghlaim a bhíonn ar siúl trí ghníomhaíochtaí pleanáilte i dtéarmaí cuspóirí foghlama agus am foghlama agus nuair a bhíonn foirm éigin de thacaíocht foghlama i láthair;

(4) ciallaíonn "foghlaim neamhfhoirmeálta" foghlaim mar thoradh ar ghníomhaíochtaí laethúla nach bhfuil eagraithe ná struchtúraithe i dtéarmaí cuspóirí, ama nó tacaíochta foghlama. D'fhéadfadh sé a bheith neamhbheartaithe ó dhearcadh an fhoghlaimeora;

(5) ciallaíonn "daoine óga" daoine atá idir trí bliana déag d'aois agus tríocha bliain d'aois;

(6) ciallaíonn "spórt an phobail" gníomhaíocht fóillíochta fhisiceach, eagraithe agus neamh-eagraithe, arna cleachtadh go rialta ar an leibhéal neamhghairmiúil chun críocha sláinte, oideachais nó sóisialta;

(7) Ciallaíonn "mac léinn ardoideachais" duine ar bith atá cláraithe ag institiúid ardoideachais, lena n-áirítear ar leibhéal gearr-timthriallach, baitsiléara, máistreachta nó dochtúireachta nó a choibhéis. Cuimsíonn sé céimithe nua freisin;

(8) ciallaíonn "ball foirne" aon duine atá páirteach san oideachas, san oiliúint nó san fhoghlaim neamhfhoirmiúil, bíodh sé ar bhonn gairmiúil nó deonach, agus féadfaidh ollúna, múinteoirí, oiliúnóirí, ceannairí scoile, oibrithe don ógra, baill foirne spóirt, baill foirne nach mbíonn ag plé go díreach leis an oideachas agus cleachtóirí eile atá rannpháirteach ar bhonn rialta i gcur chun cinn na foghlama a bheith ar áireamh inti;

(8a) ciallaíonn "baill foirne spóirt" daoine atá bainteach le treorú, teagasc, oiliúint agus bainistiú foirne spóirt nó lucht spóirt aonair, ar bhonn íoctha nó ar bhonn deonach araon;

(9) ciallaíonn "foghlaimeoir gairmoideachais agus gairmoiliúna" aon duine atá cláraithe ar chlár gairmoideachais agus oiliúna tosaigh nó leanúnach ar aon leibhéal ón dara leibhéal suas go dtí leibhéal iar-mheánoideachais. Áirítear leis rannpháirtíocht daoine aonair a chéimnigh amach nó a fuair cáilíocht le déanaí as cláir dá leithéid;

(10) ciallaíonn "dalta scoile" aon duine atá cláraithe i gcáil foghlama ag institiúid lena soláthraítear oideachas ginearálta ag aon leibhéal ó chúram agus agus ó oideachas na luath-óige go dtí oideachas na meánscoile uachtaraí, atá incháilithe chun rannpháirtiú sa Chlár, dar leis na húdaráis náisiúnta, ina gcríoch faoi seach;

(11) ciallaíonn "oideachas aosach" aon chineál oideachais nach gairmoideachas é d'aosaigh i ndiaidh an oideachais tosaigh, is cuma é a bheith de chineál foirmiúil neamhfhoirmiúil nó neamhfhoirmeálta;

(12) ciallaíonn "tríú tír nach bhfuil bainteach leis an gClár" tríú tír nach bhfuil go hiomlán rannpháirteach sa Chlár ach a d'fhéadfadh a heintitis dhlíthiúla tairbhe eisceachtúil a bhaint as an gClár i gcásanna cuí-údaraithe atá chun leasa an Aontais;

(13) ciallaíonn "tríú tír" tír nach Ballstát í;

(14) ciallaíonn "comhpháirtíocht" comhaontú idir grúpa institiúidí nó eagraíochtaí chun comhghníomhaíochtaí agus comhthionscadail a chur i gcrích;

(15) ciallaíonn "comhchéim mháistir" clár comhtháite staidéir a chuireann dhá institiúid ardoideachais ar a laghad ar fáil a bhfuil teastas céime amháin nó níos mó na teastas céime amháin mar thoradh air arna eisiúint agus arna shíniú ag gach ceann de na hinstitiúidí rannpháirteacha le chéile agus a aithnítear go hoifigiúil sna tíortha ina bhfuil na hinstitiúidí rannpháirteacha;

(16) ciallaíonn "idirnáisiúnta" aon ghníomh lena mbaineann aon tríú tíre ar a laghad nach bhfuil bainteach leis an gClár;

(17) ciallaíonn "comhar fíorúil" aon chineál comhair lena n-úsáidtear uirlisí teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a éascaíonn agus thacaíonn le cuspóirí foghlama;

(18) ciallaíonn "institiúid ardoideachais" aon chineál institiúid ardoideachais ina dtairgtear, i gcomhréir le dlí nó cleachtadh náisiúnta, céimeanna aitheanta nó cáilíochtaí aitheanta eile ar chéim an oideachais threasaigh, is cuma pé ainm a chuirtear ar an mbunaíocht sin mar aon le haon chineál eile d'institiúid ardoideachais atá incháilithe chun rannpháirtiú sa Chlár dar leis na húdaráis náisiúnta, ina gcríocha faoi seach;

(19) ciallaíonn "trasnáisiúnta" aon ghníomh lena mbaineann dhá thír ar a laghad ar Ballstáit nó ar tríú tíortha iad atá bainteach leis an gClár;

(20) ciallaíonn "gníomhaíocht um rannpháirtíocht óige" gníomhaíocht lasmuigh den oideachas foirmiúil agus den oiliúint fhoirmiúil arna cur i gcrích ag grúpaí neamhfhoirmeálta daoine óga nó ag eagraíochtaí óga, agus a bhfuil cur chuige um fhoghlaim neamhfhoirmiúla mar thréithe di. Áirítear leis sin gníomhaíochtaí a rannchuidíonn le hoideachas saoránachta;

(21) ciallaíonn "oibrí don ógra" gairmí nó saorálaí a bhfuil taithí aige nó aici atá páirteach san fhoghlaim neamhfhoirmiúil agus tacú le daoine óga maidir lena bhforbairt shochoideachasúil agus ghairmiúil phearsanta agus lena n-inniúlachtaí a fhorbairt. Áirítear leis sin daoine a dhéanann gníomhaíochtaí i réimse na hóige a phleanáil, a stiúradh, a chomhordú agus a chur chun feidhme;

(22) Ciallaíonn "Idirphlé óige an Aontais" an t-idirphlé le daoine óga agus eagraíochtaí don óige lena mbaineann lucht ceaptha beartais agus cinnteoireachta, chomh maith le saineolaithe, taighdeoirí agus gníomhaithe eile ábhartha na sochaí sibhialta, de réir mar is iomchuí. Fónann sé mar fhóram le haghaidh machnamh ar bhonn comhpháirteach agus comhairliúchán maidir le tosaíochtaí, cur chun feidhme agus obair leantach an chomhair Eorpaigh i réimse na hóige;

(23) ciallaíonn "tríú tíortha atá comhlachaithe leis an gclár" tríú tír is páirtí i gcomhaontú leis an Aontas trínar féidir léi a bheith rannpháirteach sa Chlár agus a chomhlíonann na hoibleagáidí uile a leagtar síos sa Rialachán seo maidir leis na Ballstáit;

(24) ciallaíonn 'eintiteas dlíthiúil' aon duine nádúrtha nó dlítheanach a bunaíodh mar eintiteas dlíthiúil agus a aithnítear mar eintiteas dlíthiúil faoin dlí náisiúnta, faoi dhlí an Aontais nó faoin dlí idirnáisiúnta, a bhfuil pearsantacht dhlíthiúil aige agus a fhéadfaidh, ag gníomhú dó ina ainm féin, cearta a fheidhmiú agus a bheith faoi réir oibleagáidí, nó eintiteas nach bhfuil pearsantacht dhlíthiúil aige i gcomhréir le hAirteagal 197(2)(c) den Rialachán Airgeadais;

(25) ciallaíonn "daoine óga ar lú iad na deiseanna a bhíonn acu" daoine óga a bhfuil bacainní éigin orthu a chuireann cosc orthu rochtain éifeachtach a bheith acu ar dheiseanna faoin gClár ar chúiseanna eacnamaíocha, sóisialta, cultúrtha, geografacha nó ar chúiseanna sláinte, mar gheall ar chúlra imirceach nó toisc go bhfuil siad faoi mhíchumas nó go bhfuil deacrachtaí oideachais acu;

(26) ciallaíonn "údarás náisiúnta" údarás amháin nó níos mó atá i gceannas, ar leibhéal náisiúnta, ar fhaireachán agus ar mhaoirseacht ar bhainistiú an Chláir i mBallstát nó i dtríú tír atá bainteach leis an gClár;

(27) ciallaíonn "gníomhaireacht náisiúnta" aon chomhlacht nó níos mó ná sin i mBallstát áirithe nó i dtríú tír atá bainteach leis an gClár atá i gceannas ar bhainistiú chur chun feidhme an Chláir ar leibhéal náisiúnta. D'fhéadfadh níos mó ná aon ghníomhaireacht náisiúnta a bheith ann i mBallstát áirithe nó i dtríú tír atá bainteach leis an gClár**;**

(27a) ciallaíonn "eagraíocht nuathagtha" aon eagraíocht nach bhfuil tacaíocht faighte aici roimhe sin i mbeart áirithe arna thacú faoin gClár seo nó faoi chlár a tháinig roimh an gClár seo, bíodh sin mar chomhordaitheoir nó mar chomhpháirtí.

Airteagal 3

Cuspóirí an Chláir

1. Is é aidhm an Chláir tacú le forbairt oideachasúil, ghairmiúil agus phearsanta daoine a bhaineann le réimsí oideachais, oiliúna, óige agus spóirt, san Eoraip agus lastall di, agus dá réir sin rannchuidiú le fás inbhuanaithe, le poist agus le comhtháthú sóisialta agus chun féiniúlacht Eorpach a neartú. Dá réir sin, beidh an Clár ina phríomhionstraim le haghaidh Limistéar Oideachais Eorpach a fhorbairt, a thacóidh le cur chun feidhme an chomhair straitéisigh Eorpaigh i réimse an oideachais agus na hoiliúna, anuas ar a chláir oibre earnála bhunúsacha, comhar um beartas óige a chur chun cinn faoi Straitéis Óige an Aontais 2019-2027 agus an ghné Eorpach i spórt a fhorbairt. Tabharfaidh an clár tacaíocht do ghníomhartha agus gníomhaíochtaí a bhfuil breisluach Eorpach ag baint leo.

2. Tá na cuspóirí sonracha seo a leanas ag an gClár:

   (a) soghluaisteacht foghlama daoine aonair agus grúpaí a chur chun cinn, mar aon le comhar, cáilíocht, cuimsiú, barrfheabhas, cruthaitheacht agus nuálaíocht ar leibhéal eagraíochtaí agus beartas i réimse an oideachais agus na hoiliúna;

   (b) soghluaisteacht foghlama neamhfhoirmiúil agus neamhfhoirmeálta agus rannpháirtíocht ghníomhach i measc daoine óga a chur chun cinn, mar aon le comhar, cuimsiú, cruthaitheacht agus nuálaíocht ar leibhéal eagraíochtaí agus beartas i réimse na hóige, lena n-áirítear obair óige;

   (c) soghluaisteacht foghlama foirne spóirt a chur chun cinn, mar aon le comhar, cáilíocht, cuimsiú, cruthaitheacht agus nuálaíocht ar leibhéal eagraíochtaí spóirt agus beartais spóirt.

3. Saothrófar cuspóirí an Chláir trí na trí phríomhghníomh seo a leanas ag a bhfuil carachtar trasnáisiúnta nó idirnáisiúnta den chuid is mó:

(a) soghluaisteacht foghlama ('príomhghníomh 1');

(b) comhar i measc eagraíochtaí agus institiúidí ('príomhghníomh 2'); agus

(c) tacaíocht d'fhorbairt beartas agus do chomhar ('príomhghníomh 3');

Saothrófar na cuspóirí freisin trí ghníomhartha Jean Monnet de réir mar atá leagtha amach in Airteagal 7.

Tá cur síos ar na gníomhartha arna dtacú faoi gach príomhghníomh leagtha amach i gCaibidil II (oideachas agus oiliúint), i gCaibidil III (an óige) agus i gCaibidil IV (spórt).

CAIBIDIL II

OIDEACHAS AGUS GAIRMOILIÚINT

Airteagal 4

Príomhghníomh 1
Soghluaisteacht foghlama

I réimse an oideachais agus na hoiliúna, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 1:

(a) soghluaisteacht san ardoideachas idir mhic léinn agus bhaill foirne;

(b) soghluaisteacht i ngairmoideachas agus i ngairmoiliúint idir fhoghlaimeoirí bhaill foirne;

(c) soghluaisteacht ar scoil idir dhaltaí agus bhaill foirne;

(d) soghluaisteacht na mball foirne san oideachas aosach;

(e) deiseanna foghlama teanga.

Airteagal 5

Príomhghníomh 2
Comhar i measc eagraíochtaí agus institiúidí

I réimse an oideachais agus na hoiliúna, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 2:

(a) comhpháirtíochtaí le haghaidh comhair agus malartuithe cleachtas a d'fhéadfadh bealaí cur chuige nuálacha a fhorbairt, lena n-áirítear comhpháirtíochtaí mionscála chun rochtain leathan agus níos cuimsithí ar an gClár a chothú;

(b) comhpháirtíochtaí barrfheabhais, amhail ollscoileanna Eorpacha, ardáin le haghaidh Ionad um barrfheabhas gairme agus céimeanna máistreachta comhpháirteacha Erasmus Mundus;

(c) comhpháirtíochtaí um nuálaíocht chun cumas nuála na hEorpa a neartú;

(d) ardáin agus uirlisí ar líne le haghaidh comhar fíorúil lena n-áirítear na seirbhísí tacaíochta le haghaidh *eTwinning* agus don ardán leictreonach le haghaidh foghlaim aosach san Eoraip.

Airteagal 6

Príomhghníomh 3
Tacaíocht d'fhorbairt beartas agus do chomhar

I réimse an oideachais agus na hoiliúna, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 3:

(a) ullmhú agus cur chun feidhme chláir oibre beartais earnála an Aontais maidir le hoideachas agus oiliúint, lena n-áirítear tacaíocht ó líonra *Eurydice* nó ó ghníomhaíochtaí eagraíochtaí ábhartha eile nó tacaíocht don Phróiseas Bologna;

(b) an tacaíocht d'uirlisí agus do bhearta an Aontais lena gcothaítear an cháilíocht, an trédhearcacht agus aitheantas ar inniúlachtaí, ar scileanna agus ar cháilíochtaí[28];

(c) caidreamh beartais agus comhar le príomhpháirtithe leasmhara, lena n-áirítear líonraí uile-Aontais, eagraíochtaí neamhrialtasacha Eorpacha agus eagraíochtaí idirnáisiúnta i réimse an oideachais agus na hoiliúna;

(d) bearta a rannchuidíonn le cur chun feidhme cáilíochtúil agus cuimsitheach an Chláir;

(e) comhar le hionstraimí eile an Aontais mar aon le tacaíocht do bheartais eile an Aontais;

(f) gníomhaíochtaí scaipthe agus múscailte feasachta maidir le torthaí agus tosaíochtaí na mbeartas Eorpach agus maidir leis an gClár.

Airteagal 7

Gníomhartha Jean Monnet

Tacóidh an Clár le teagasc, le foghlaim, le taighde agus le díospóireachtaí maidir le cúrsaí lánpháirtíochta Eorpacha trí na gníomhartha a leanas:

(a) Beart Jean Monnet i réimse an ardoideachais;

(b) Beart Jean Monnet i réimsí eile oideachais agus oiliúna;

---

28 Go háirithe an creat comhchoiteann chun seirbhísí níos fearr le haghaidh scileanna agus cáilíochtaí a chur ar fáil (Europass); an Creat Eorpach um Cháilíochtaí; an Creat Tagartha Eorpach um Dhearbhú Cáilíochta i nGairmoideachas agus i nGairmoiliúint; an Córas Creidmheasa Eorpach don Ghairmoideachais agus don Ghairmoiliúint; an Córas Eorpach Aistrithe Creidiúna; an Clár Eorpach um Dhearbhú Cáilíochta san Ardoideachas; an Cumann Eorpach um Dhearbhú Cáilíochta san Ardoideachas; Líonra Eorpach na Lárionad Faisnéise sa Réigiún Eorpach agus Lárionaid Náisiúnta Faisnéise um Aitheantas Acadúil san Aontas Eorpach; agus na líonraí *Euroguidance*.

(c) tacaíocht a thabhairt do na hinstitiúidí seo a leanas a bhfuil aidhm leasa Eorpaigh á saothrú acu: an Institiúid Ollscoile Eorpach, Flórans, lena n-áirítear Scoil an Rialachais Thrasnáisiúnaigh; Coláiste na hEorpa (campais Brugge agus Natolin); an Institiúid Eorpach um Riarachán Poiblí, Maastricht; Acadamh an Dlí Eorpaigh, Trier; an Ghníomhaireacht Eorpach um Riachtanais Speisialta Oideachais agus um Oideachas Cuimsitheach, Odense agus an tIonad Idirnáisiúnta d'Oiliúint Eorpach, Nice.

CAIBIDIL III

AN tAOS ÓG

Airteagal 8

Príomhghníomh 1
Soghluaisteacht foghlama

I réimse na hóige, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 1:

(a) soghluaisteacht daoine óga;

(b) gníomhaíochtaí rannpháirtíochta óige;

(c) [gníomhaíochtaí *DiscoverEU*;]

(d) soghluaisteacht oibrithe óige;

(e) deiseanna foghlama teanga

Airteagal 9

Príomhghníomh 2
Comhar i measc eagraíochtaí agus institiúidí

I réimse na hóige, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 2:

(a) comhpháirtíochtaí le haghaidh comhair agus malartuithe cleachtas, lena n-áirítear comhpháirtíochtaí mionscála chun rochtain leathan agus níos cuimsithí ar an gClár a chothú;

(b) comhpháirtíochtaí um nuálaíocht chun cumas nuála na hEorpa a neartú;

(c) ardáin agus uirlisí ar líne le haghaidh comhar fíorúil.

Airteagal 10

Príomhghníomh 3
Tacaíocht d'fhorbairt beartas agus do chomhar

I réimse na hóige, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 3:

(a) clár oibre beartas an Aontais maidir leis an óige a ullmhú agus a chur chun feidhme, *inter alia*, le tacaíocht ó líonra *Youth Wiki*;

(b) Uirlisí agus bearta an Aontais lena gcothaítear cáilíocht, trédhearcacht agus aitheantas ar inniúlachtaí agus ar scileanna, go háirithe trí *Youthpass*;

(c) caidreamh beartais agus comhar le príomhpháirtithe leasmhara, lena n-áirítear líonraí uile-Aontais, eagraíochtaí neamhrialtasacha Eorpacha, agus eagraíochtaí idirnáisiúnta i réimse na hóige, idirphlé Óige an Aontais Eorpaigh mar aon le tacaíocht d'Fhóram Eorpach na nÓg;

(d) bearta a rannchuidíonn le cur chun feidhme cáilíochtúil agus cuimsitheach an Chláir;

(e) comhar le hionstraimí eile an Aontais mar aon le tacaíocht do bheartais eile an Aontais;

(f) gníomhaíochtaí scaipthe agus múscailte feasachta maidir le torthaí agus tosaíochtaí na mbeartas Eorpach agus maidir leis an gClár.

CAIBIDIL IV

AN SPÓRT

Airteagal 11

Príomhghníomh 1
Soghluaisteacht foghlama

I réimse an spóirt, tacóidh an Clár, faoi phríomhghníomh 1, le soghluaisteacht na bhfoirne spóirt, go háirithe faoi chuimsiú an spóirt eagraithe.

Airteagal 12

Príomhghníomh 2
Comhar i measc eagraíochtaí agus institiúidí

I réimse an spóirt, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 2:

(a) comhpháirtíochtaí le haghaidh comhair agus malartuithe cleachtas, lena n-áirítear comhpháirtíochtaí mionscála chun rochtain leathan agus níos cuimsithí ar an gClár a chothú;

(b) imeachtaí spóirt neamhbhrabúis lena mbaineann an aidhm gné Eorpach an spóirt an fhorbairt a thuilleadh.

Airteagal 13

Príomhghníomh 3
Tacaíocht d'fhorbairt beartas agus do chomhar

I réimse an spóirt, tacóidh an Clár leis na gníomhartha a leanas faoi phríomhghníomh 3:

(a) clár oibre beartas an Aontais maidir le spórt agus gníomhaíocht fhisiciúil a ullmhú agus a chur chun feidhme;

(b) idirphlé beartais agus comhar le príomhpháirtithe leasmhara, lena n-áirítear eagraíochtaí neamhrialtasacha Eorpacha agus eagraíochtaí idirnáisiúnta i réimse an spóirt;

(c) gníomhaíochtaí scaipthe agus múscailte feasachta maidir le torthaí agus tosaíochtaí na mbeartas Eorpach agus maidir leis an gClár.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA AIRGEADAIS

Airteagal 14

Buiséad

1. Is é EUR [30 000 000 000] i [praghsanna reatha] a bheidh san imchlúdach airgeadais do chur chun feidhme an Chláir don tréimhse 2021–2027.

2. Beidh an Clár oscailte do na tríú tíortha seo a leanas:

   (a) EUR [24 940 000 000 arb ionann é le 83,1% den mhéid i mír 1] le haghaidh gníomhartha i réimse an oideachais agus na hoiliúna, arna dháileadh mar seo a leanas:

      (1) ba cheart ar a laghad EUR [8 640 000 000 arb ionann é agus 34,6% den mhéid iomlán sa mhír seo] a dháileadh do ghníomhartha ardoideachais dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 4 agus i bpointe (a) d'Airteagal 5;

      (2) ba cheart ar a laghad EUR [5 230 000 000 arb ionann é agus 21% den mhéid iomlán sa mhír seo] a dháileadh do ghníomhartha gairmoideachais agus gairmoiliúna dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 4 agus i bpointe (a) d'Airteagal 5;

      (3) ba cheart ar a laghad EUR [3 790 000 000 arb ionann é agus 15,2% den mhéid iomlán sa mhír seo] a dháileadh do ghníomhartha oideachais scoile dá dtagraítear i bpointe (c) d'Airteagal 4 agus i bpointe (a) d'Airteagal 5;

      (4) ba cheart ar a laghad EUR [1 190 000 000 arb ionann é agus 4,8% den mhéid iomlán sa mhír seo] a dháileadh do ghníomhartha oideachais aosach dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 4 agus i bpointe (a) d'Airteagal 5;

      (5) ba cheart ar a laghad EUR [450 000 000 arb ionann é agus 1,8% den mhéid iomlán sa mhír seo] a dháileadh do ghníomhartha Jean Monnet dá dtagraítear in Airteagal 7;

(6) ba cheart méid táscach EUR [4 000 000, arb ionann é agus 16% den mhéid iomlán sa mhír seo] a dháileadh do ghníomhartha a bhainistítear go díreach den chuid is mó agus do ghníomhartha cothrománacha i bpointe (e) d'Airteagal 4, i bpointí (b) go (d) d'Airteagal 5 agus i bpointí (a) go (f) d'Airteagal 6.

(7) ba cheart méid táscach EUR 1 640 000 000, arb ionann é agus 6,6% den mhéid iomlán sa mhír seo] a dháileadh do chorrlach solúbthachta is féidir a úsáid chun tacú le haon ghníomhaíocht i gCaibidil II.

(b) ba cheart EUR [3 100 000 000 arb ionann é agus 10,3% den mhéid i mír 1] a dháileadh do ghníomhartha i réimse na hóige dá dtagraítear in Airteagal 8 go hAirteagal 10;

(c) ba cheart EUR [550 000 000 arb ionann é agus 1,8% den mhéid i mír 1] a dháileadh do ghníomhartha i réimse an spóirt dá dtagraítear in Airteagal 11 go hAirteagal 13; agus

(d) ba cheart ar a laghad EUR [960 000 000 arb ionann é agus 3,2% den mhéid i mír 1] a dháileadh mar ranníocaíocht do chostas oibríochtúil na ngníomhaireachtaí náisiúnta.

(e) ba cheart méid táscach EUR [450 000 000, arb ionann é agus 1,5% den mhéid i mír 1] a dháileadh do thacaíocht don chlár.

3. Anuas ar an gclúdach airgeadais de réir mar atá léirithe i mír 1, agus d'fhonn gné idirnáisiúnta an Chláir a chur chun cinn, cuirfear rannchuidiú airgeadais breise ar fáil de bhun Rialachán …/… [An Ionstraim maidir leis an gComharsanacht, an Fhorbairt agus an Comhar Idirnáisiúnta][29] agus Rialachán …/… [IPA III][30], chun tacú le gníomhartha a chuirtear chun feidhme agus a bhainistítear i gcomhréir leis an Rialachán seo. Maoineofar an ranníocaíocht sin i gcomhréir leis na Rialacháin lena mbunaítear na hionstraimí sin.

---

[29] [Tagairt].
[30] [Tagairt].

3a. Leithdháilfear na cistí atá le bainistiú ag gníomhaireachtaí náisiúnta ar bhonn an daonra agus an chostais mhaireachtála sa Bhallstát, an fhaid idir príomhchathracha na mBallstát agus feidhmíochta. Déanfaidh an Coimisiún na critéir agus na foirmle bunúsacha a shonrú tuilleadh sa chlár oibre, dá dtagraítear in Airteagal 19 den Rialachán seo. A mhéid is féidir agus ón gcéad bhliain ina gcuirfear an clár chun feidhme, déanfar laghduithe móra ar an mbuiséad bliantúil a leithdháiltear ar na Ballstáit ó bhliain go chéile a sheachaint leis na foirmlí sin agus déanfar neamhchothromaíochtaí iomarcacha i leibhéal na ndeontas a leithdháiltear a íoslaghdú leo. Beidh feidhm ag leithdháileadh na gcistí bunaithe ar fheidhmíocht d'fhonn úsáid éifeachtúil agus éifeachtach acmhainní a chur chun cinn. Is ar na sonraí is déanaí atá ar fáil a bhunófar na critéir as a mbaintear feidhm chun feidhmíocht a thomhas.

4. Féadfar an méid dá dtagraítear i mír 1 a úsáid le haghaidh cúnamh teicniúil agus cúnamh riaracháin chun an Clár a chur chun feidhme, cuir i gcás gníomhaíochtaí ullmhúcháin, faireacháin, rialaithe, iniúchóireachta agus meastóireachta, lena n-áirítear córais teicneolaíochta faisnéise chorparáideacha.

5. Gan dochar don Rialachán Airgeadais, féadfaidh caiteachas ar ghníomhartha a d'eascraigh as tionscadail a áirítear sa chéad chlár oibre a bheith incháilithe ón 1 Eanáir 2021.

[6. Féadfar acmhainní arna leithdháileadh ar Bhallstáit faoin mbainistíocht chomhroinnte a aistriú chuig an gClár, má iarrann na Ballstáit sin. Cuirfidh an Coimisiún na hacmhainní sin chun feidhme go díreach i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 62(1) den Rialachán Airgeadais nó go hindíreach i gcomhréir le pointe (c) den Airteagal sin. [Úsáidfear na hacmhainní sin chun leas an Bhallstáit lena mbaineann a dhéanamh más féidir.]

Airteagal 15

Cineálacha cistiúcháin ón Aontas Eorpach agus modhanna cur chun feidhme

1. Cuirfear an Clár chun feidhme tríd an mbainistíocht dhíreach i gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais nó tríd an mbainistíocht indíreach le comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 62(1)(c) den Rialachán Airgeadais.

2. Féadfar cistiú a sholáthar ón gClár, agus an cistiú sin in aon cheann de na foirmeacha a leagtar síos sa Rialachán Airgeadais, go háirithe deontais, duaiseanna agus soláthar.

3. Féadfaidh ranníocaíochtaí le sásra árachais fhrithpháirtigh an baol a bhaineann le gnóthú na gcistí atá dlite ag faighteoirí a chumhdach agus measfar gur ráthaíocht leordhóthanach é faoin Rialachán Airgeadais. Beidh feidhm ag na forálacha atá leagtha síos in [Airteagal X de] Rialachán X [*comharba an Rialacháin maidir leis an gCiste Ráthaíochta*].

CAIBIDIL VI

RANNPHÁIRTÍOCHT SA CHLÁR

Airteagal 16

Tríú tíortha atá comhlachaithe leis an gClár

1. Beidh an Clár oscailte do rannpháirtíocht ó na tríú tíortha seo a leanas:

   (a) Comhaltaí de Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa (CSTE) ar comhaltaí iad den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE), i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos sa Chomhaontú maidir le LEE;

(b) tíortha aontacha, tíortha is iarrthóirí agus tíortha is iarrthóirí ionchasacha, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta agus na téarmaí agus coinníollacha ginearálta a bhaineann le rannpháirtíocht na dtíortha sin i gcláir de chuid an Aontais arna mbunú sna creat-chomhaontuithe faoi seach agus sna cinntí ó Chomhairlí Comhlachais, nó i gcomhaontuithe comhchosúla, agus i gcomhréir leis na coinníollacha sonracha a leagtar síos sna comhaontuithe idir an tAontas agus na tíortha sin;

(c) tíortha a chuimsítear faoi Bheartas Comharsanachta na hEorpa, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta agus na téarmaí agus coinníollacha ginearálta a bhaineann le rannpháirtíocht na dtíortha sin i gcláir de chuid an Aontais arna mbunú sna creat-chomhaontuithe faoi seach agus sna cinntí ó Chomhairlí Comhlachais, nó i gcomhaontuithe comhchosúla, agus i gcomhréir leis na coinníollacha sonracha a leagtar síos sna comhaontuithe idir an tAontas agus na tíortha sin;

(d) [tríú tíortha eile, i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos i gcomhaontú sonrach lena gcumhdaítear rannpháirtíocht an tríú tír in aon chlár de chuid an Aontais, ar choinníoll:

– go n-áirithíonn an comhaontú cothromaíocht i dtaca le ranníocaíochtaí agus sochair an tríú tír atá rannpháirteach i gclár an Aontais;

– go leagtar síos coinníollacha do rannpháirtíocht sna cláir, lena n-áirítear ríomh na ranníocaíochtaí airgeadais le cláir aonair agus a gcostais riaracháin. Ioncam sannta i gcomhréir le hAirteagal [21(5)] den Rialachán Airgeadais a bheidh sna ranníocaíochtaí sin;

– nach dtugtar leis an gcomhaontú cumhacht don tríú tír cinntí a dhéanamh maidir leis an gclár;

– go ráthaítear cearta an Aontais chun bainistíocht fhónta airgeadais a áirithiú agus chun a leasanna airgeadais a chosaint.]

2. Beidh na tíortha dá dtagraítear i mír 1 go hiomlán rannpháirteach sa Chlár chomh fada agus go gcomhlíonann siad na hoibleagáidí go léir dá bhforchuirtear ar Bhallstáit leis an Rialachán seo.

Airteagal 17

Tríú tíortha atá comhlachaithe leis an gClár

Maidir leis na gníomhartha dá dtagraítear in Airteagal 4 go hAirteagal 6 , pointe (a) agus (b) d'Airteagal 7, agus Airteagal 8 go hAirteagal 13, d'fhéadfadh an Clár a bheith oscailte do rannpháirtíocht ó na tríú tíortha a leanas:

(a) tríú tíortha dá dtagraítear in Airteagal 16 nach gcomhlíonann an choinníoll atá leagtha amach i mír 2 den Airteagal sin;

(b) aon tríú tír eile.

Airteagal 18

Rialacha is infheidhme maidir le bainistiú díreach agus bainistiú indíreach

1. Beidh an Clár oscailte d'eintitis dhlíthiúla phoiblí agus phríobháideacha atá gníomhach sna réimsí maidir le hoideachas, oiliúint, an óige agus spórt.

2. Tráth a bheidh an Clár á gcur i bhfeidhm, *inter alia*, maidir le roghnú na rannpháirtithe agus dámhachtain na ndeontas, ag an gCoimisiún agus ag na Ballstáit, áiritheoidh siad go ndéanfar iarrachtaí ar leith chun cuimsiú sóisialta agus rannpháirtíocht daoine a bhfuil riachtanais speisialta nó a bhfuil níos lú deiseanna acu a chur chun cinn.

3. Le haghaidh roghnúchán faoi bhainistíocht dhíreach agus neamhdhíreach araon, d'fhéadfadh an coiste meastóireachta dá dtagraítear in Airteagal [145(3), an tríú fleasc] den Rialachán Airgeadais a bheith comhdhéanta as saineolaithe seachtracha.

4. Comhlachtaí poiblí, mar aon le scoileanna, le hinstitiúidí ardoideachais agus le heagraíochtaí i réimsí an oideachais, na hoiliúna, na hóige agus an spóirt a bhfuil os cionn 50 % dá n-ioncam bliantúil faighte acu ó fhoinsí poiblí le dhá bhliain anuas, measfar go bhfuil an cumas airgeadais, gairmiúil agus riaracháin riachtanach acu chun gníomhaíochtaí faoin gClár a chur i gcrích. Ní bheidh sé de cheangal orthu doiciméid eile a chur ar fáil chun an cumas sin a léiriú.

5. D'fhonn rochtain do dhaoine a bhfuil líon níos lú deiseanna acu a fheabhsú agus cur chun feidhme réidh an Chláir a áirithiú, d'fhéadfadh an Coimisiún coigeartú a dhéanamh nó údarú a thabhairt do na gníomhaireachtaí náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 24 coigeartú a dhéanamh, ar bhonn na gcritéar oibiachtúil, ar na deontais chun tacú le gníomhartha soghluaisteachta an Chláir.

6. Féadfaidh an Coimisiún iarraidh i gcomhar le tríú tíortha nach bhfuil bainteach leis an gClár nó lena gcuid eagraíochtaí agus gníomhaireachtaí a sheoladh chun tionscadail a mhaoiniú ar bhonn cistí comhfhreagracha. Féadfar meastóireacht a dhéanamh ar thionscadail agus iad a roghnú trí chomhnósanna imeachta meastóireachta agus roghnúcháin atá le comhaontú ag na gníomhaireachtaí cistiúcháin lena mbaineann, i gcomhlíonadh na bprionsabal atá leagtha amach sa Rialachán Airgeadais.

CAIBIDIL VII

CLÁRSCEIDEALÚ, FAIREACHÁNAGUS MEASTÓIREACHT

Airteagal 19

Clár oibre

Is leis na cláir oibre dá dtagraítear in Airteagal [108] den Rialachán Airgeadais a chuirfear an Clár chun feidhme. Ina theannta sin, tabharfar le fios sa chlár oibre an méid a leithdháilfear ar gach gníomh agus maidir le dáileadh na gcistí idir na Ballstáit agus tríú tíortha atá comhlachaithe leis an gClár i gcás na ngníomhartha atá le bainistiú tríd an ngníomhaireacht náisiúnta. Glacfaidh an Coimisiún an clár oibre trí bhíthin gníomh cur chun feidhme. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 31.

Airteagal 20

Faireachán agus tuairisciú

1. Leagtar amach san Iarscríbhinn na táscairí a úsáidfear le tuairisciú a dhéanamh ar dhul chun cinn an Chláir maidir le baint amach na gcuspóirí ginearálta agus sonracha a leagtar amach in Airteagal 3.

2. Chun a áirithiú go measfar go héifeachtach dul chun cinn an Chláir i dtreo a chuspóirí a bhaint amach, beidh sé de chumhacht ag an gCoimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 30 chun an Iarscríbhinn a leasú, i gcás inar gá, chun na táscairí a athbhreithniú nó a fhorlíonadh, i gcomhréir le cuspóirí an Chláir, agus chun an Rialachán seo a fhorlíonadh le forálacha maidir le creat faireacháin agus meastóireachta a bhunú.

2a. Ní chuirfear ualach suntasach breise ar an Ballstáit agus an Clár á chur chun feidhme mar thoradh ar na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear i mír 2.

3. Áiritheoidh an córas tuairiscithe feidhmíochta go mbaileofar na sonraí chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme agus ar mheas an Chláir go héifeachtúil, go héifeachtach, go tráthúil agus ar leibhéal mionsonraí cuí ag tairbhí chistí an Aontais de réir bhrí Airteagal [2(5)] den Rialachán Airgeadais. Chuige sin, forchuirfear ceanglais chomhréireacha tuairiscithe ar fhaighteoirí cistí ón Aontas agus (nuair is ábhartha) ar Bhallstáit.

Airteagal 21

Meastóireacht

1. Déanfar meastóireachtaí go tráthúil sa dóigh agus go bhféadfar leas a bhaint astu sa phróiseas cinnteoireachta.

2. Déanfar meastóireacht eatramhach ar an gClár a luaithe a bheidh faisnéis leordhóthanach ar fáil ar chur chun feidhme an Chláir, ach tráth nach déanaí ná ceithre bliana ó thosach chur chun feidhme an Chláir [faoin 31 Nollaig 2024]. Beidh sé á thionlacain freisin ag meastóireacht deiridh ar an gclár réamhtheachtaí.

3. Gan dochar do na ceanglais a leagtar amach i gCaibidil IX agus do dhualgais na ngníomhaireachtaí náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 24, cuirfidh na Ballstáit tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin faoin 31 Bealtaine 2024 maidir le cur chun feidhme agus tionchar an Chláir ina gcríocha faoi seach.

4. Ag deireadh thréimhse chur chun feidhme an Chláir, ach tráth nach déanaí ná ceithre bliana tar éis dheireadh na tréimhse a shonraítear in Airteagal 1, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht deiridh ar thorthaí agus ar thionchar an Chláir.

5. Cuirfidh an Coimisiún torthaí na meastóireachtaí chomh maith lena bharúlacha féin in iúl do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle, do Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus do Choiste na Réigiún.

CAIBIDIL VIII

FAISNÉIS, CUMARSÁID AGUS SCAIPEADH

Airteagal 22

Faisnéis, cumarsáid agus scaipeadh torthaí

1. Déanfaidh na gníomhaireachtaí náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 24 straitéis chomhsheasmhach a fhorbairt maidir le for-rochtain éifeachtach agus maidir le scaipeadh agus saothrú thorthaí na ngníomhaíochtaí arna dtacú faoi na gníomhartha ar a ndéanann siad bainistiú laistigh den Chlár, agus cuideoidh siad leis an gCoimisiún sa tasc ginearálta um fhaisnéis faoin gClár a scaipeadh, lena n-áirítear faisnéis maidir le gníomhartha agus gníomhaíochtaí arna mbainistiú ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais, agus na torthaí lena mbaineann, agus tabharfaidh siad faisnéis do spriocghrúpaí ábhartha faoi na gníomhartha agus na gníomhaíochtaí arna ndéanamh ina dtír.

2. Tabharfaidh faighteoirí cistithe ón Aontas aitheantas d'fhoinse an chistithe ón Aontas agus áiritheoidh siad infheictheacht an chistithe, go háirithe nuair a bhíonn na gníomhartha agus a dtorthaí á bpoibliú, trí fhaisnéis spriocdhírithe atá comhleanúnach, éifeachtach agus comhréireach a sholáthar do shainghrúpaí éagsúla, lena n-áirítear na meáin agus an pobal.

3. Is é "Erasmus+" an t-ainm branda a mbainfidh na comhlachtaí poiblí agus príobháideacha sna hearnálacha a chumhdaítear leis an gClár feidhm astu chun críche an fhaisnéis a bhaineann leis an gClár a chur in iúl agus a eisiúint.

4. Cuirfidh an Coimisiún gníomhartha faisnéise agus cumarsáide a bhaineann leis an gClár chun feidhme, mar aon leis na gníomhartha agus na torthaí lena mbaineann. Leis na hacmhainní airgeadais arna leithdháileadh ar an gClár, rannchuideofar le cumarsáid chorparáideach thosaíochtaí polaitiúla an Aontais freisin, a fhad a bhaineann siad sin leis na cuspóirí dá dtagraítear in Airteagal 3.

CAIBIDIL IX

CÓRAS BAINISTÍOCHTA AGUS INIÚCHÓIREACHTA

Airteagal 23

Údarás náisiúnta

1. Faoin […], cuirfidh na Ballstáit in iúl don Choimisiún trí fhógra fhoirmiúil arna sheachadadh ag a mBuanionadaíocht an duine (na daoine) atá údaraithe de réir an dlí chun gníomhú thar a gceann mar an údarás náisiúnta chun críocha an Rialacháin seo. I gcás chur in ionad an údaráis náisiúnta le linn ré an Chláir, cuirfidh an Ballstát ábhartha an Coimisiún ar an eolas faoi láithreach i gcomhréir leis an nós imeachta céanna.

2. Déanfaidh na Ballstáit gach beart iomchuí chun deireadh a chur le bacainní dlí agus riaracháin ar fheidhmiú ceart an Chláir, lena n-áirítear, i gcás inar féidir sin, bearta atá dírithe ar réiteach saincheisteanna as a n-eascraíonn deacrachtaí chun víosaí a fháil.

3. Faoin […], ainmneoidh an t-údarás náisiúnta gníomhaireacht náisiúnta nó gníomhaireachtaí náisiúnta. I gcásanna gurb ann do níos mó ná gníomhaireacht náisiúnta amháin, bunóidh na Ballstáit sásra cuí chun cur chun feidhme an Chláir ar an leibhéal náisiúnta a bhainistiú ar bhealach comhordaithe, go háirithe d'fhonn cur chun feidhme an Chláir a bheadh comhtháite agus éifeachtúil ó thaobh costas de a áirithiú agus teagmháil éifeachtach leis an gCoimisiún a áirithiú maidir leis sin, agus d'fhonn a éascú go bhféadfaí cistí a aistriú idir gníomhaireachtaí, agus ar an gcaoi sin foráil do sholúbthacht agus d'úsáid níos fearr a bhaint as na cistí a leithdháiltear ar na Ballstáit. Gan dochar d'Airteagal 29(3), cinnfidh gach Ballstát conas a eagróidh sé an caidreamh atá aige idir a údarás náisiúnta agus an ghníomhaireacht náisiúnta, lena n-áirítear cúraimí amhail clár oibre bliantúil na gníomhaireachta náisiúnta a bhunú. Cuirfidh an t-údarás náisiúnta measúnú *ex-ante* comhlíonta oiriúnach ar fáil don Choimisiún lena gcuirfear in iúl go gcomhlíonann an t-údarás náisiúnta pointí (c)(v) agus (vi) d'Airteagal 58(1) agus Airteagal 60(1), (2) agus (3) den Rialachán Airgeadais, chomh maith le ceanglais an Aontais i ndáil le caighdeáin rialála inmheánacha do ghníomhaireachtaí náisiúnta agus rialacha le haghaidh bhainistiú cistí an Chláir do thacaíocht deontais.

4. Ainmneoidh an t-údarás náisiúnta comhlacht neamhspleách iniúchóireachta dá dtagraítear in Airteagal 26.

5. Bunóidh an t-údarás náisiúnta a mheasúnú ar chomhlíonadh *ex-ante* ar a seiceálacha agus ar a iniúchtaí féin, agus/nó ar seiceálacha agus ar iniúchtaí arna ndéanamh ag an gcomhlacht neamhspleách iniúchóireachta dá dtagraítear in Airteagal 26. Sa chás sin is ionann an t-údarás náisiúnta atá sannta don Chlár agus an t-údarás náisiúnta atá sannta do na Cláir Foghlaim ar Feadh an tSaoil nó An tAos Óg i mBun Gníomhaíochta a bhí ann roimhe seo, d'fhéadfaí raon feidhme na seiceálacha agus na hiniúchtaí i ndáil leis an measúnú comhlíonta *ex-ante* a theorannú do cheanglais atá nua agus sonrach maidir leis an gClár.

6. Sa chás go ndiúltaíonn an Coimisiún d'ainmniú na gníomhaireachta náisiúnta bunaithe ar a meastóireacht ar an measúnú ar chomhlíonadh *ex-ante*, nó mura gcomhlíonann an ghníomhaireacht náisiúnta na ceanglais íosta atá socraithe ag an gCoimisiún, áiritheoidh an t-údarás náisiúnta go nglacfar na céimeanna feabhais atá riachtanach chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh an ghníomhaireacht náisiúnta na ceanglais íosta, nó ainmneoidh siad comhlacht eile mar ghníomhaireacht náisiúnta.

7. Déanfaidh an t-údarás náisiúnta faireachán agus maoirseacht ar bhainistíocht an Chláir ar an leibhéal náisiúnta. Cuirfidh sé an Coimisiún ar an eolas agus rachaidh sé i mbun comhairle leis in am trátha sula nglacfaidh sé aon chinneadh a bhféadfadh tionchar suntasach a bheith aige ar bhainistiú an Chláir, go háirithe maidir lena ghníomhaireacht náisiúnta.

8. Soláthróidh an t-údarás náisiúnta cómhaoiniú leormhaith i gcomhair oibríochtaí a ghníomhaireachta náisiúnta lena áirithiú go ndéanfar an Clár a bhainistiú i dtaca leis na rialacha Aontais is infheidhme.

9. Bunaithe ar dhearbhú bliantúil bhainistíochta na gníomhaireachta náisiúnta, ar an tuairim neamhspleách iniúchóireachta ina thaobh agus ar anailís an Choimisiúin ar chomhlíonadh agus ar fheidhmíocht an údaráis náisiúnta, soláthróidh an t-údarás náisiúnta faisnéis maidir lena ghníomhaíochtaí faireacháin agus maoirseachta i dtaca leis na gClár don Choimisiún faoin 31 Deireadh Fómhair gach bliain.

10. Glacfaidh an t-údarás náisiúnta freagracht as bainistíocht chuí chistí an Aontais a aistríonn an Coimisiún chuig an ngníomhaireacht náisiúnta trí bhíthin tacaíocht deontais a dhámhachtain faoin gClár.

11. I gcás aon neamhrialtachta, faillí nó calaoise atá inchurtha i leith na gníomhaireachta náisiúnta d'aon easnamh tromchúiseach nó thearcfheidhmíocht ar pháirt na gníomhaireachta náisiúnta, agus sa chás ina ndéanann an Coimisiún éilimh i gcoinne na gníomhaireachta náisiúnta dá bharr sin, beidh an t-údarás náisiúnta faoi dhliteanais na cistí nár gnóthaíodh a aisíoc leis an gCoimisiúin.

12. Sna a thuairiscítear i mír 11, féadfaidh an t-údarás náisiúnta, ar a thionscnamh féin nó ar iarraidh ón gCoimisiún, an ghníomhaireachta náisiúnta a chúlghairm. I gcás inar mian leis an údarás náisiúnta an sainordú sin a chúlghairm ar aon chúis a bhfuil údar maith leo, cuirfidh sé an chúlghairm in iúl don Choimisiún sé mhí ar a laghad roimh an dáta ar a bhfuil sé beartaithe sainordú na gníomhaireachta náisiúnta a fhoirceannadh. Sa chás sin, déanfaidh an t-údarás náisiúnta agus an Coimisiún bearta sainiúla agus uainithe maidir le trasdul a chomhaontú go foirmiúil.

13. I gcás cúlghairme, déanfaidh an t-údarás náisiúnta na rialuithe riachtanacha maidir le cistí an Aontais a bhí curtha de chúram ar an ngníomhaireacht náisiúnta a bhfuil a sainordú chúlghairthe agus áiritheoidh sé go n-aistreofar gan bhacainn go dtí an ghníomhaireacht náisiúnta nua na cistí sin agus na doiciméid agus na huirlisí bainistíochta uile a theastaíonn chun an Clár a bhainistiú. Soláthróidh an t-údarás náisiúnta an tacaíocht airgeadais riachtanach don ghníomhaireacht náisiúnta a bhfuil a sainordú chúlghairthe chun leanúint dá hoibleagáidí conartha *vis-à-vis* tairbhithe an Chláir agus *vis-à-vis* an Coimisiún a dhéanamh go dtí go n-aistreofar na hoibleagáidí sin go dtí gníomhaireacht náisiúnta nua.

14. Má iarrann an Coimisiún air amhlaidh, ainmneoidh an t-údarás náisiúnta na hinstitiúidí nó na heagraíochtaí, nó cineálacha na n-institiúidí nó na n-eagraíochtaí sin, chun bheith incháilithe chun páirt a ghlacadh i ngníomhartha sonracha de chuid an Chláir ina gcríocha faoi seach.

Airteagal 24

An ghníomhaireacht náisiúnta

1. Maidir leis an ngníomhaireacht náisiúnta:

   (a) beidh pearsantacht dhlítheanach aici nó beidh sí mar chuid d'eintiteas ag a bhfuil pearsantacht dhlítheanach, agus rialófar í de réir dhlí an Bhallstáit lena mbaineann; ní fhéadfar aireacht a ainmniú mar ghníomhaireacht náisiúnta;

   (b) beidh cumas bainistíochta, foireann agus bonneagar leormhaith aici chun a cúraimí a chomhlíonadh go sásúil, lena n-áiritheofar bainistíocht éifeachtúil agus éifeachtach ar an gClár agus bainistíocht fhónta airgeadais ar chistí an Aontais;

   (c) beidh sé de chumas dlíthiúil agus oibríochtúil aici na rialacha riaracháin, conarthacha agus airgeadais atá leagtha síos ar leibhéal an Aontais a chur chun feidhme;

   (d) cuirfidh sí ráthaíochtaí airgeadais leordhóthanacha ar fáil, arna n-eisiúint más féidir ag údarás poiblí, a fhreagraíonn do leibhéal cistí an Aontais a n-iarrfar uirthi a bhainistiú;

   (e) beidh sí ainmnithe d'fhad tréimhse an Chláir.

2. Beidh an ghníomhaireacht náisiúnta freagrach as bainistiú ar gach céim de thimthriall tionscadail na mbeart a ndéanfar cur síos orthu sa chlár oibre dá dtagraítear in Airteagal [19], i gcomhfhoirmeacht le [pointe (c)(v) agus (vi) d'Airteagal 58(1)] den Rialachán Airgeadais.

3. Eiseoidh an ghníomhaireacht náisiúnta tacaíocht do thairbhithe laistigh de bhrí Airteagal [2(5)] den Rialachán Airgeadais trí chomhaontú deontais de réir mar atá sonraithe ag an gCoimisiún don ghníomh Cláir lena mbaineann.

4. Tuairisceoidh an ghníomhaireacht náisiúnta gach bliain dá húdarás náisiúnta agus don Choimisiún i gcomhréir le hAirteagal [60(5)] den Rialachán Airgeadais. Beidh an ghníomhaireacht náisiúnta i gceannas ar chur chun feidhme na mbarúlacha arna n-eisiúint ag an gCoimisiún tar éis dó anailís a dhéanamh ar dhearbhú bliantúil bhainistíochta, agus ar an tuairim neamhspleách iniúchóireachta ina thaobh.

5. Ní fhéadfaidh an ghníomhaireacht náisiúnta aon chúram a bhaineann le cur chun feidhme an Chláir ná an bhuiséid a tugadh di a tharmligean do thríú páirtí gan cead i scríbhinn a fháil roimh ré ón údarás náisiúnta agus ón gCoimisiún. Is í an ghníomhaireacht náisiúnta agus ise amháin a bheidh freagrach as na cúraimí arna dtarmligean chuig tríú páirtí.

6. I gcás ina ndéantar sainordú gníomhaireachta náisiúnta a cúlghairm, beidh an ghníomhaireacht náisiúnta sin fós freagrach ó thaobh an dlí de as a hoibleagáidí conartha a chomhlíonadh i leith tairbhithe an Chláir agus maidir leis an gCoimisiún go dtí go n-aistreofar na hoibleagáidí sin chuig gníomhaireacht náisiúnta nua.

7. Beidh an ghníomhaireacht náisiúnta i gceannas ar bhainistiú agus ar fhoirceannadh na gcomhaontuithe airgeadais a bhaineann leis na cláir is réamhtheachtaí eadhon na cláir Foghlama ar Feadh an tSaoil agus an tAos Óg i mBun Gníomhaíochta a bheidh fós oscailte ag tús an Chláir.

Airteagal 25

An Coimisiún Eorpach

1. Ar bhonn na gceanglas comhlíontachta do ghníomhaireachtaí náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 23(3), déanfaidh an Coimisiún athbhreithniú ar na córais bhainistíochta agus rialaithe, go háirithe bunaithe ar mheasúnú ar chomhlíonadh *ex-ante* an údaráis náisiúnta, ar dhearbhú bliantúil bhainistíochta na gníomhaireachta náisiúnta agus ar thuairim an chomhlachta neamhspleách iniúchóireachta ina leith, agus an fhaisnéis bhliantúil ón údarás náisiúnta maidir lena ghníomhaíochtaí faireacháin agus maoirseachta ar an gClár á cur san áireamh go cuí.

2. Laistigh de dhá mhí tar éis dó an measúnú ar chomhlíonadh *ex-ante* dá dtagraítear in Airteagal 23(3) a fháil ón údarás náisiúnta, glacfaidh an Coimisiún le hainmniú na gníomhaireachta náisiúnta, glacfaidh sé leis ar bhonn coinníollach nó diúltóidh sé don ainmniú sin. Ní rachaidh an Coimisiún i ngaol conarthach leis an ngníomhaireacht náisiúnta go dtí go nglacfar leis an measúnú ar chomhlíonadh *ex-ante*. I gcás ina nglactar leis go coinníollach, féadfaidh an Coimisiún bearta réamhchúraim comhréireacha a chur i bhfeidhm maidir lena ghaol conarthach leis an ngníomhaireacht náisiúnta.

3. Cuirfidh an Coimisiún na cistí seo a leanas de chuid an Chláir ar fáil gach bliain don ghníomhaireacht náisiúnta:

(a) cistí maidir le tacaíocht deontais sa Bhallstát lena mbaineann do ghníomhartha an Chláir ar cuireadh de chúram ar an ngníomhaireacht náisiúnta iad a bhainistiú;

(b) socrófar ranníocaíocht airgeadais ag tacú le tascanna bainistíochta an Chláir de chuid na gníomhaireachta náisiúnta ar bhonn mhéid na gcistí den Aontas do thacaíocht deontais atá curtha faoi chúram na gníomhaireachta náisiúnta;

(c) más ábhartha, cistí breise le haghaidh bearta faoi phointe (d) d'Airteagal 6 agus faoi phointe (d) d'Airteagal 10.

4. Socróidh an Coimisiún na ceanglais maidir le clár oibre na gníomhaireachta náisiúnta. Ní chuirfidh an Coimisiún cistí an Chláir ar fáil don ghníomhaireacht náisiúnta go dtí go mbeidh an clár oibre ábhartha den ghníomhaireacht náisiúnta formheasta go foirmiúil ag an gCoimisiún.

5. Nuair a bheidh measúnú déanta aige ar an dearbhú bliantúil bhainistíochta agus ar thuairim an chomhlachta neamhspleách iniúchóireachta ina leith, cuirfidh an Coimisiún a thuairim agus a bharúlacha ina leith in iúl don ghníomhaireacht náisiúnta agus don údarás náisiúnta.

6. I gcás nach féidir leis an gCoimisiún glacadh leis an dearbhú bliantúil bhainistíochta leis an tuairim neamhspleách iniúchóireachta ina leith, nó i gcás ina gcuireann an ghníomhaireacht náisiúnta barúlacha an Choimisiún chun feidhme go míshásúil, féadfaidh an Coimisiún aon bhearta ceartaitheacha agus réamhchúraim is gá chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint a chur chun feidhme i gcomhréir le hAirteagal [60(4)] den Rialachán Airgeadais.

7. Eagrófar cruinnithe ar bhonn rialta le gréasán na ngníomhaireachtaí náisiúnta d'fhonn cur chun feidhme comhtháite an Chláir a áirithiú ar fud na mBallstát agus na dtríú tíortha go léir dá dtagraítear in Airteagal 17.

Airteagal 26

Comhlacht neamhspleách iniúchóireachta

1. Eiseoidh an comhlacht neamhspleách iniúchóireachta tuairim iniúchóireachta maidir leis an dearbhú bliantúil bhainistíochta dá dtagraítear in Airteagal [60(5)]den Rialachán Airgeadais. Is é sin a bheidh mar bhunús an dearbhaithe ar an iomlán de bhun Airteagal [123] den Rialachán Airgeadais.

2. Maidir leis an gcomhlacht neamhspleách iniúchóireachta:

   (a) beidh na hinniúlachtaí gairmiúla is gá aige chun iniúchtaí san earnáil phoiblí a dhéanamh;

   (b) áiritheoidh sé go gcuirfear caighdeáin iniúchóireachta a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta san áireamh sna hiniúchtaí;

   (c) ní bheidh coinbhleacht leasa ag baint leis maidir leis an eintiteas dlíthiúil a bhfuil an ghníomhaireacht náisiúnta ina chuid de. Beidh sé, go háirithe, i dtaca lena chuid feidhmeanna, neamhspleách ón eintiteas dlíthiúil a bhfuil an ghníomhaireacht náisiúnta ina chuid de.

3. Cuirfidh an comhlacht neamhspleách iniúchóireachta ar fáil don Choimisiún agus dá ionadaithe agus don Chúirt Iniúchóirí rochtain iomlán ar gach doiciméad agus tuarascáil i dtaca leis an tuairim iniúchóireachta a eisíonn sé maidir le dearbhú bliantúil bhainistíochta na gníomhaireachta náisiúnta.

CAIBIDIL X

CÓRAS RIALAITHE

Airteagal 27

Prionsabail an chórais rialaithe

1. Déanfaidh an Coimisiún bearta iomchuí lena n-áiritheofar, nuair a chuirfear gníomhartha arna maoiniú faoin Rialachán seo chun feidhme, go gcosnófar leasanna airgeadais an Aontais trí bhearta coisctheacha a chur i bhfeidhm i gcoinne calaoise, éillithe agus aon ghníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile, trí rialuithe éifeachtacha a dhéanamh agus, má bhraitear neamhrialtachtaí, trí mhéideanna a íocadh go mícheart a ghnóthú agus, i gcás inarb iomchuí, trí phionóis éifeachtacha, chomhréireacha agus athchomhairleacha.

2. Beidh an Coimisiún freagrach as na rialuithe maoirseachta maidir le gníomhartha agus gníomhaíochtaí an Chláir a bhainistíonn na gníomhaireachtaí náisiúnta. Socróidh sé na híoscheanglais do na rialuithe arna ndéanamh ag an ngníomhaireacht náisiúnta agus ag an gcomhlacht neamhspleách iniúchóireachta.

3. Beidh an ghníomhaireacht náisiúnta freagrach as rialuithe príomhúla na dtairbhithe deontais i gcomhair na ngníomhartha de chuid an Chláir, dá dtagraítear in Airteagal 24(2). Tabharfaidh na rialuithe sin urrús réasúnach go mbaintear úsáid as na deontais arna mbronnadh de réir mar a bhí beartaithe agus i gcomhlíonadh rialacha an Aontais is infheidhme.

4. Maidir le cistí an Chláir arna n-aistriú chuig na gníomhaireachtaí náisiúnta, áiritheoidh an Coimisiún comhordú ceart ar a rialuithe leis na húdaráis náisiúnta agus leis na gníomhaireachtaí náisiúnta, ar bhonn an phrionsabail iniúchóireachta aonair agus tar éis anailís a dhéanamh bunaithe ar riosca. Ní bhaineann an fhoráil sin le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF).

Airteagal 28

Leasanna airgeadais an Aontais a chosaint

[I gcás ina mbeidh tríú tír rannpháirteach sa Chlár le cinneadh faoi chomhaontú idirnáisiúnta nó de bhua aon ionstraim dhlíthiúil eile, tabharfaidh an tríú tír na cearta agus an rochtain is gá don oifigeach údarúcháin atá freagrach, don Oifig Eorpach Frith-Chalaois agus do Chúirt Iniúchóirí na hEorpa chun a n-inniúlachtaí ábhartha a chur i bhfeidhm go cuimsitheach. I gcás na hOifige Eorpaí Frith-Chalaoise, áireofar leis na cearta sin an ceart iniúchtaí a dhéanamh, seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair san áireamh, dá bhforáiltear i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013.]

CAIBIDIL XI

COMHLÁNTACHT

Airteagal 29

Comhsheasmhacht le beartais agus le cláir eile de chuid an Aontais

1. Cuirfear an Clár chun feidhme d'fhonn comhsheasmhacht agus comhlántacht fhoriomlán le beartais, cláir agus le cistí ábhartha eile an Aontais a áirithiú, go háirithe sna réimsí sin a bhaineann le hoideachas agus oiliúint, cultúr, na meáin, an óige agus dlúthpháirtíocht, fostaíocht agus cuimsiú sóisialta, taighde agus nuálaíocht, tionscal agus fiontar, beartas digiteach, talmhaíocht agus forbairt tuaithe, an comhshaol agus an aeráid, comhtháiteacht, beartas réigiúnach, imirce, slándáil agus comhar agus forbairt idirnáisiúnta.

2. Féadfaidh beart a bhfuil ranníocaíocht faighte aici faoin gClár ranníocaíocht a fháil freisin ó aon chlár eile de chuid an Aontais, ar an gcoinníoll nach gcumhdaíonn na ranníocaíochtaí na costais chéanna.

3. I gcás ina soláthrófar go comhpháirteach a bhuí leis an gClár agus le Cistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa dá dtagraítear in Airteagal 1 de Rialachán (AE) XX [Rialachán na bhForálacha Coiteanna] tacaíocht airgeadais do ghníomh aonair, cuirfear an gníomh sin chun feidhme i gcomhréir leis na rialacha a leagtar amach sa Rialachán seo, lena n-áirítear rialacha maidir le méideanna a íocadh go míchuí a ghnóthú.

4. D'fhéadfadh cistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa (Cistí SIE) gníomhartha atá incháilithe faoin gClár ar a ndearnadh measúnú sa ghlao ar thograí faoin gClár agus a chomhlíonann ceanglais cháilíochta íosta an ghlao sin ar thograí, ach nach bhfuil cistithe mar gheall ar shrianta buiséadacha, a roghnú le haghaidh cistithe. Sa chás sin beidh feidhm ag na rátaí cómhaoinithe agus ag na rialacha incháilitheachta bunaithe ar an Rialachán seo. Cuirfear na gníomhartha sin chun feidhme ag an údarás bainistíochta dá dtagraítear in Airteagal [65] de Rialachán (AE)XX [RFC] i gcomhréir leis na rialacha atá leagtha amach sa Rialachán sin agus lena gcistítear rialacháin shonracha, lena n-áirítear rialacha maidir le ceartúcháin airgeadais.

CAIBIDIL XII

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA AGUS CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 30

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. An chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 20, déanfar í a thabhairt don Choimisiún ar feadh ré an chláir.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 20 a chúlghairm ag tráth ar bith. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana.

4. Roimh dó gníomh tarmligthe a ghlacadh, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúchán le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.

5. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.

6. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagal 20 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa ná ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú faoi dhá mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 31

Nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh an coiste sin cúnamh don Choimisiún de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

2. Féadfaidh an coiste teacht le chéile i bhfoirmíochtaí sonracha chun déileáil le saincheisteanna earnála. I gcás inarb iomchuí, agus i gcomhréir lena rialacha nós imeachta agus ar bhonn *ad hoc*, féadfar cuireadh a thabhairt do shaineolaithe seachtracha, lena n-áirítear ionadaithe na gcomhpháirtithe sóisialta, chun a bheith rannpháirteach i gcruinnithe i gcáil breathnóirí.

3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

Airteagal 32

Aisghairm

Aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013, le héifeacht ón 1 Eanáir 2021.

Airteagal 33

Forálacha idirthréimhseacha

1. Ní dhéanfaidh an Rialachán seo difear do leanúnachas ná do mhodhnú na mbeart lena mbaineann arna dtionscnamh faoi Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013, a mbeidh feidhm aige maidir leis na gníomhartha lena mbaineann go dtí go gcuirfear clabhsúr orthu.

2. Leis an imchlúdach airgeadais don Chlár féadfar na costais is gá maidir le cúnamh teicniúil agus riaracháin a chumhdach freisin chun an t-aistriú idir an Clár agus na bearta a glacadh faoi Rialachán (AE) Uimh. 1288/2013 a áirithiú.

3. De mhaolú ar Airteagal [130(2)] den Rialachán Airgeadais, agus i gcásanna a bhfuil bonn cirt leo, féadfaidh an Coimisiún a cheapadh gur costais atá incháilithe le haghaidh maoinithe iad na costais atá nasctha go díreach le cur chun feidhme na ngníomhaíochtaí a thacaítear leo agus a thabhaítear le linn na chéad sé mhí de 2021 de réir mar atá incháilithe le haghaidh maoinithe ón 1 Eanáir 2012, fiú más rud é gur tabhaíodh ag an tairbhí iad sular tíolacadh an t-iarratas ar dheontas.

4. Más gá, féadfar leithreasuithe a iontráil sa bhuiséad tar éis 2027 chun na speansais dá bhforáiltear in Airteagal 14(5) a chumhdach, ionas go mbeifear in ann na gníomhartha agus na gníomhaíochtaí nach mbeidh curtha i gcrích faoin [31 Nollaig 2027] a bhainistiú.

5. Áiritheoidh na Ballstáit ar an leibhéal náisiúnta nach gcuirfear bac ar aistriú idir na gníomhartha a rinneadh i gcomhthéacs chlár Erasmus+ (2014-2020) agus na cinn atá le cur chun feidhme faoin gClár seo.

Airteagal 34

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán sin i bhfeidhm [an fichiú] lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa	*Thar ceann na Comhairle*
An tUachtarán	*An tUachtarán*

IARSCRÍBHINN A GHABHANN LEIS AN IARSCRÍBHINN

Táscairí

(1) Soghluaisteacht foghlama ardcháilíochta do dhaoine ó chúlraí éagsúla

(2) Eagraíochtaí agus institiúidí le gné Eorpach agus idirnáisiúnta neartaithe

Cad atá le tomhas?

(3) Líon na ndaoine a ghlacann páirt i ngníomhaíochtaí soghluaisteachta faoin gClár

(4) Líon na ndaoine a bhfuil líon níos lú deiseanna acu a ghlacann páirt i ngníomhaíochtaí soghluaisteachta foghlama faoin gClár

(5) Sciar na rannpháirtithe a mheasann gur bhain siad tairbhe as a rannpháirtíocht sna gníomhaíochtaí soghluaisteachta foghlama faoin gClár

(6) Líon na n-institiúidí agus na n-eagraíochtaí arna dtacú ag an gClár faoi phríomhghníomh 1 (soghluaisteacht foghlama) agus faoi phríomhghníomh 2 (comhar)

(7) Líon na n-eagraíochtaí nuathagtha arna dtacú ag an gClár faoi phríomhghníomh 1 (soghluaisteacht foghlama) agus faoi phríomhghníomh 2 (comhar)

(8) Sciar na n-institiúidí agus na n-eagraíochtaí arna dtacú ag an gClár a d'fhorbair cleachtais ardcháilíochta mar thoradh ar a rannpháirtíocht sa Chlár